

Avstrijci praznijo Trst.

CIVILNO PREBIVALSTVO SE SELI IZ TRSTA. — LAHI PRODRAJO DALJE. — AVSTRIJCI SO SE SEVERNO OD GORICE POSTAVILI V BRAN. — LAHI ODBLJAJO PROTI NAPADE. — ZAVZEMAJO OZEMLJE. — AVSTRIJCI SO PROSTOVOLJNO ZAPUSTILI SVETO GORO.

Washington, D. C., 28. avgusta. — Da je Trst v nevarnosti, da pade v roke zmagovalni laški armadi, je razvidno iz poročila, katerega je prejel laški poslanik v Washingtonu.

V poročilu se glasi, da prihaja iz avstrijskih virov iz Curiha vest, da je bilo civilnemu prebivalstvu v Trstu zaradi nevarnosti zaukazano izprazniti mesto. Večina prebivalstva, kakor poroča "Corriere della Sera", je že odpotovala.

Vse, kar je imelo kako vrednost, so odpeljali v notranjost dežele.

Rim, 28. avgusta. — Lahji so večerj zopet napredovali pri Banjšici, severno od Gorice. Avstrijci vpriparjajo hude protinapade, toda niso imeli uspeha, da bi zavzeli izgubljene postojanke.

Poročilo se glasi:

— Večraj so se na egi fronti vršili artilerijski boji. Pri Banjšici naše čete nadaljujejo prodiranje ter so v vednem stiku s sovražnikom. Močni krajevni napadi so pridobili za nas nekaj postojank, katerih sovražnik ni mogel dobiti nazaj, akoravno je vpriparil ljute protinapade.

London, 28. avgusta. — Kralj Jurij je poslal kralju Emanuelu brzojavne čestitke k pridobitvam laške armade ter je izrazil prepričanje, da bo to v veliki meri vplivalo na vojno. Angleški kralj pravi, da je srečen, da so angleški topovi in monitorji pripomogli k uspehu.

Dunaj, 28. avgusta. (Skozi London). — Poročilo avstrijskega generalnega štaba se glasi:

Laško bojišče: — Večraj ni bilo na Krasu infanterijskih bojev v velikem obsegu. Južno od vipavske doline smo odbili nočni napad. Blizu Bilj Lahji v manjših operacijah niso uspeli.

Ponovili so se vroči boji pri Gabrju; toda zahvaliti se moramo našim branilcem, med katerimi so graški strelci, štajerske in ogrske čete, da so sovražnik navzlic težkim izgubam ni dosegel naših vrst.

Sveto Goro, katero smo zapustili brez boja v petek zvečer, so zasedli Lahji.

Bilo je mnogo spopadov na planoti Banjšici in pri Avcah.

Washington, D. C., 28. avgusta. — Vsi avstrijski časopisi zdaj priznavajo, da je laška ofenziva izvanredno velikega pomena. Tako poročajo laškemu poslaniku iz Rima.

V poročilu se glasi, da Avstrijci uvidevajo o težavi obrambe in ne vrjamejo več, da bi mogli zavstaviti Cadorno. Z vsakim dnem je bolj razvidno, da je laško poveljstvo močnejše.

General Cadorna je mnenja, da je zdaj prišel čas, da se obnovi moč in sila, katera je vodila stare rimske konzule, ki so poveljevali latinskim legijam, do zmage.

Avstrijci, ki se umikajo na Banjšici in ki so bili vrženi nazaj na vzhodni strani Krasa, omagujejo pod neprestanimi napadi ter poskušajo zbežati, zapuščajoč velike zaloge živeža, topov in vojnega materiala vsake vrste.

Poročevalec lista "Tribune" popisuje boje za Sveto Goro in pravi, da je to največja laška pridobitev od maja, ko so Lahji zavzeli Kuk in Vodice. Sveta Gora je bila največja avstrijska obramba. Vporabili so vse pripomočke za utrjenje gore. Poleg tega je gora, kakor tudi griči v okolici, naravna utrdba.

Ko so padle Vodice, so pomaknili Avstrijci svojo črto od Svete Gore do Krobileka. Zdaj, ko je Sveta Gora v laških rokah, je prva naloga Lahov, da preženejo Avstrijce iz okolice Gorice.

24. avgusta so Lahji po hudem bombardiranju v dveh oddelkih naskočili Sveto Goro. En oddelek je prišel od Vodice in je napadel Sveto Goro od severa; je zavzel eno vrsto zakopov in dosegel vrh. Drugi oddelek je plezal po gori od zahoda.

Po dveh urah sta se sešla oba oddelka na vrhu gore, kjer je bila cerkev in samostan, ki sta bila zidana v srednjem veku, že v razvalinah in polna mrličev. Lahji so drveli dalje po razvalinah, vdrli v zakope in polovili Avstrijce. Te postojanke so bile zelo dobro založene z vojnim materialom, katerega so Lahji zajeli skupno z mnogimi ranjenici.

Nato so šli zmagoviti Lahji v grgarsko dolino, očistili jo sovražnika ter so vjeli mnogo vojakov in vgrabili mnogo plena.

Zadnji avstrijski listi popisujejo boje na laški fronti v avstrijskem smislu. 22. avgusta je bil cesar Karol, katerega je spremljal šef generalnega štaba, v glavnem stanu generala Borojeviča; je nadzoroval avstrijske postojanke v Trnovskem gozdu in poglavitne utrdbe na Krasu.

Cesar je ostal na bojišču, d se je ctenjlo; ponoči pa se je z vlakom odpeljal proti Dunaju.

Wilsonov odgovor na papeževo noto.

WILSON ODKLONI PAPEŽEVE POGOJE. — MIR MORA SLONETI NA PRAVICI NARODOV. PO PAPEŽEVEM PROGRAMU BI NEMČIJA NADALJEVALA SVOJO POLITIKO. — ODPRTA POT ZA NADALJNA POGAJANJA. — NE MORA SE POGAJATI S SEDANJIMI VODITELJI NEMČIJE. — PRIČAKUJE IZRAZ NEMŠKEGA NARODA O VOJNIH CILJIH.

Njegovi Svetosti papežu Benediktu XV.

Z ozirom na noto, katero je Vasa Svetost 1. avgusta poslala bojujočim se državam, me je naprosil predsednik Združenih držav, da Vasa pošljem sledeči odgovor: Vsako sree, ki vsled te strašne vojne ni postalo slepo in trdo, mora biti ginjono vsled ganljivega papeževa poziva; čuti mora dostojanstvo in moč človeških in plemenitih nagibov, ki so ga napotili in mora iskreno želiti, da bi mogli stopiti na pot mira, na pot, ki nam je bila pokazana na tako prepričevalen način.

Bilo pa bi nespametno stopiti na to pot, ako v resnici ne pelje do določenega cilja. Naš odgovor se mora naslanjati na resna dejstva in na nič drugega. Ta cilj ne zhteva, da se samo odloži orožje, temveč, da pride stalen mir. Tega smrtnega boja ne smemo več preživeti in treba je treznega razmotrivanja, ki nas bo varovalo obnove.

Njegova Svetost predlaga povratek v status quo ante bellum, kateremu naj bi sledilo splošno odpuscanje, razorožitev in soglasje med narodi; sloneč na principu, mednarodnih razsodišč; da se s podobnimi dogovori postavi svoboda morja in se francoske in laške teritorialne zahteve, zapleteni balkanski problemi in obnovitev Poljske prepusti takim spravljimim dogovorom, kakor so mogli v novem duhu takega mira, s primerno spoštljivostjo do upanja narodov, katerih politično zveličanje in naklonjenost je prizadeta. Jasnno je, da se ne more uspešno izvesti noben del tega načrta, dokler velja za gotovo in določeno podlago obnovitev status quo ante bellum.

Cilj te vojne je, svobodne narode sveta obvarovati nevarnosti in moči velikega vojaškega podjetja, katero vodi neodgovorna vlada. Ta vlada je na tistem nameravala vladati svetu in je poskušala ta načrt izvršiti, ne oziiraje se na sveto pogodbeno obveznost, ali pa na stalne navade in dolgo uveljavljene principe internacionalne časti, vlada, ki je sama izvolila čes vojne; vlada, ki je zadala nepričakovan in hud udarec; ki se ni vstala pri nikaki meji pravice in usmiljenja, ki je pokrila cel kontinent z valovi krvi in ne samo vojaško kri, temveč tudi kri nedolžnih žena in otrok ter revežev; in zdaj stoji zastavljena, pa še ne premagana kot sovražnica štirih petin sveta.

Ta moč pa ni nemški narod. To je brezobzirni gospodar tega naroda.

Ni naša stvar, na kak način je prišel nemški narod pod njegovo kontrolo, ali zakaj se je podvrnil v mimogredoci gorčnosti nadvladi njegovih sklepov.

Toda naša stvar je, da ta moč ne bo več vodila zgodovine ostalega sveta.

S tako silo kot podlago miru, kakor je predlagala Njegova Svetost papež, bi, kolikor moremo to zdaj videti, pomenilo obnovitev njene moči in ozivljenje njene politike; stvarila bi se zveza narodov, ki bi bili sovražni Nemčiji; imela bi za posledico, da bi prepuštili novo rojeno Rusijo intrigam, različnim zahrbtnim vplivom in gotovi protirevoluciji, katere bi se poslužile vse hudobne sile, katerih se je nemška vlada v zadnjem času posluževala po celim svetu.

Ali se more postaviti mir na obnovitvi njene moči, ali pa na kak pri pogodu dani častni besedi?

Odgovorni državniki morajo zdaj povsod vedeti, ako prej se niso videli, da mir ne more sloveti na politični in gospodarski omejitvi, ki pomeni isto, kot da imajo nekateri narodi prednost, med tem ko so drugi ovirani in zapustavljeni; na podlagi maščevanj; katerekoli vrste ali na katerikoli vrsti povračila in premišljene škoda. Amerikansko ljudstvo je od strani cesarske nemške vlade pretrpelo neznosne krivice, toda nježi se znesti nad nemškim narodom, ki je sam pretrpel vse stvari te vojne, katere si sam ni izbral. Ameriški narod je mnenja, da mora mir sloveti na pravici narodov in ne pravici vlad — na pravici narodov, ali so veliki, ali pa majhni, slabotni, ali pa močni — na enakih pravici do svobode in varnosti ter samovlade in ter na vdelež-

Washington, D. C., 28. avgusta.

bi pri ugodnih pogojih gospodarstvih zadev; med temi narodi je svedea zaposlen tudi nemški narod, ako sprejme enakost in ne bi iskal nadgospodstva.

Zato je vprašanje z ozirom na mirovni načrt: Ali sloni na dobri veri vseh narodov, ali samo na besedah slavohlepne in intrigrirane vlade na eni strani in svobodnih narodov na drugi strani. To je vprašanje, ki gre stvari do dna in to je vprašanje, ki se mora vpoštevat.

Cilji Združenih držav v tej vojni so poznani celemu svetu. Onim narodom, do katerih sme pri resnici, jih ni treba več ponavljati. Ne iščemo nikakega materialnega dobička. Verujemo, da si morajo popraviti neznosne škoda, katere je povzročila divja in brutalna sila cesarske nemške vlade, toda ne na račun neodvisnosti katerega naroda, temveč v sporazumu neodvisnosti obeh, slabih in močnih. Kazensko odškodnino, razdelitev držav, vstanovitve sebičnih in izključno ekonomskih zvez smatramo za neprimerno, da za slabše kot nevedno; ne bi bila prava podlaga za kakoršenkoli mir, najmanj pa še za stalen mir. Ta mir mora sloveti na pravici, spravljeni vosti in medsebojnih pravicah človeštva.

Ne moremo sprejeti besede sedanjega nemškega vladarja kot jamstva česarkoli, kar naj bi bilo stalno, razum, ako jo podpira odločni dokaz volje in zadovoljnosti nemškega naroda, da bodo ostali svetovni narodi pripravljeni sprejeti. Brez takega jamstva ne more noben človek, noben narod zaupati v pogodbe in dogovore, sporazum o razoroženju, v vpostavljenju razsodišč namesto sile, teritorialne uravnave obnovitev malih narodov, ako je sklenjeno vse to: nemško vlado. Počakati moramo na nove dokaze za namere velikih narodov centralnih sil. Dal Bog da se nam kmalu ponudijo in na način, da se zopet vpletje zaupanje vseh narodov ter vera med ljudstvi in primeren mir.

LANSING, državni tajnik Združenih držav.

Wilson in Rusija.

Wilsonova poslanica glede pomoči Amerike je napravila na ustavodajno skupščino globok utis.

Moskva, Rusija, 28. avgusta. — Naravnost presenetljiv utis je napravila na narodno ustavodajno skupščino poslanica predsednika Wilsona. Z velikanskim odobravanjem in navdušenjem je bila sprejeta Wilsonova objuba, da bodo prišle Združene države novi Rusiji na pomoč s celim svojim moralnim in materialnim uplacom. Cela poslanica je napravila utis globlji utis, posebno raditega, kjer je sledila izvajanjem kabineta, kojeza zastopniki so povdarjali v svojih nagovorih na skupščino nujno potrebo finančne, industrijske ter obenem tudi moralne pomoči za Rusijo.

Poslanica ameriškega predsednika je dospela v Moskvo krog polnoči, potem ko so bili delegati že cele ure pri zborovanju.

Poslanico so takoj prečitali in navzoči so jo z največjim zanimanjem poslušali.

Po prečitaniu je izbruhnil vihar navdušenja. Delegati so skočili s svojih sedežev in odobravanje in plaskanje je trajalo več minut. To je bila prva pot da so bili vsi delegati edini pri svojem stopanju. Odobreni demonstracije so se udeležili celo člani kadetsk

Napoved vojne?

V Washingtonu pričakujejo, da bo Avstrija napovedala vojno. — Amerika ne bo presenečena.

Washington, D. C., 29. avgusta. — V vladnih krogih pričakujejo, da bo Avstrija in morebiti tudi druge nemške zaveznice, napovedala Združenim državam vojno, ker Amerika finančno podpira Italijo.

Povedalo in zatrdilo se je, da niti v diplomatičnih niti v vojaških odnosih nikakega vzroka, da bi se moglo dolžiti washingtonsko vlado, da daje kak povod za napoved vojne. Vendar pa je splošni položaj tak, da se to lahko zgodi.

Odnosaji med Avstrijo in Združenimi državami obstoje še vedno v prekinjenju diplomatskih zvez. Uradne osebe pravijo, da so odnosaji neprijateljski. Politika, po kateri se bo pomagalo zaveznikom v boju proti Nemcem in njenim zaveznicam, se bo nadaljevala. Zaradi tega se pričakuje, da bo Avstrija smatrala to casus belli in bo napovedala vojno.

Navdiz deževnemu vremenu so angleški letalci obstreljevali nemško pehoto in transport.

Berlin, Anglija, 28. avgusta. — Angleži so le malo napredovali s verovredno od Francijem v svojih napadih v Flandriji.

Francosko bojišče.

Francoske pridobitve v Champagni. — Artilerijski boji pri Verdunu. — Angleške pridobitve.

Pariz, Francija, 28. avgusta. — Francoska vojna poročila omenjajo vroče artilerijske boje na kalifornijski planoti. Francozi so vdrl v nemške zakope pri Butte de Souaon in v Champagni. Pri Arracourt so vjeli večje število Nemcev. V okolici Verduna se vrše vroči artilerijski boji. Nemški na skoki na francoske postojanke pri Vaux in Le Palameux so bili brezuspešni.

Na ostalem bojišču je bila noć mirna.

London, Anglija, 28. avgusta. — Posledica večerjajnih angleških napadov v Flandriji je bila, da so na 2000 jardov dolgi fronti napredovali na cesti od St. Julien do Poelcapelle. Angleži so v nekaterih krajih vdrl v tretjo vrsto nemških zakopov. Nemci so si sinoči na vse načine prizadevali, da bi pregnali Angleže iz nove pridobljene ozemlja, pa se jim ni posrečilo.

Navdiz deževnemu vremenu so angleški letalci obstreljevali nemško pehoto in transport.

Berlin, Anglija, 28. avgusta. — Angleži so le malo napredovali s verovredno od Francijem v svojih napadih v Flandriji.

Prepoved izvoza.

PREDSEDNIK WILSON JE POTOM POSEBNE DEKLARACIJE PREPOVEDAL IZVOZ VSEH AMERIŠKIH PRODUKTOV RAZEN V SLUČAJU POSEBNE DOVOLITVE. — S TEM HOČE VSTAVITI VSAKO NADALJNO POSREDNO UVAŽANJE AMERIŠKEGA BLAGA V NEMČIJO IN DRŽAVE NJENIH ZAVEZNIKOV.

Washington, D. C., 28. avgusta. — V četrtek bo stopila Amerika dejansko na mesto Velike Britanije kot gospodarica morja. Na imenovani dan se bo glasom proklamacije predsednika Wilsona dejansko uveljavilo najbolj natančne odredbe, kar jih pozna zgodovina trgovine in sicer glede vseh možnih predmetov trgovine in njih prometa s sovražnimi deželami.

Pri tem so prizadeta vsa živila, kurjava, bombaž, zlato in drugi predmeti, ki so danes v veliki meri pripomogli k nadaljnemu odporu centralnih zaveznikov.

S proklamacijo predsednika Wilsona je zadan Nemčiji največji udarec, odkar se je pričela sedanja svetovna vojna. Proklamacija pomeni popolno odločenje Nemčije in njenih zaveznikov od ostalega sveta.

Nemčija ne bo dobila nobenih ameriških surovin, najmanj pa živil in sicer s posredovanjem nevtralnih narodov, ki so se obogatili s pomočjo trgovine preko nemških meja.

V proklamaciji predsednika je rečeno, da ne name-rava Amerika uničiti ali vstavljati trgovine, temveč, da je namen celega odloka kontrola svetovne trgovine in to s prav posebnim ozirom na sovražniške dežele.

Legitimne pošiljatve bodo obstajale v polni veljavi kot dosedaj.

Besedilo proklamacije ugotavlja predvsem, da je prepovedana vsaka trgovina z Nemčijo, Avstrijo, Bolgarsko, Turčijo, Albanijo, nadalje z okupiranim ozemljem Belgije, Dansko, Grško, Lichtensteinom, Luxemburško, Holandsko, Norveško, Špansko, Švedsko, Švico ter drugimi ozemlji, ki bi bila eventualno zasedena ali pod vplivom nemške cesarske vlade.

Glede vseh imenovanih narodov prepoveduje predsednik na absoluten način vsako izvažanje iz Združenih držav kateregakoli materiala, ki bi lahko došel v roke sovražnika.

V to je vključeno vse, kar spada k vojni, namreč orožje, municija, stroji in komunijska sredstva, zemljevidi, hrana; nadalje kurivo, proviant, obleka, bombaž, svila, volna, zdravniški aparati, čaj, kava, vino in druge pijače.

Drugi del prepovedi se tiče vseh drugih narodov na svetu, včevši zaveznike Združenih držav. In s tem je določen popolni embargo ali prepoved vsakega izvoza.

Za onega, ki ne vpošteva teh odredb predsednika, je določena kazen 10,000 dolarjev ali zapor dveh let ali oboje skupaj. — Ladja, ki bi bila kriva take nepostavne pošiljatve, postane last Združenih držav.

S tem bo na absolutni način preperečeno zopetno pošiljanje ameriških produktov in industrijskih proizvodov Nemčiji in njenim zaveznikom.

Predsednik Wilson je v svoji dodatni objavi izjavil, da je treba v prvi vrsti zadostiti ameriškim potrebam.

V tem oziru je treba najprej vstaviti vsak izvoz v sovražniške dežele ter omejiti izvoz v druge dežele tako, da ne bo ameriška javnost trpela vsled takega izvoza.

Predsednik pa je obenem obljubil nevtralnimi narodom, da bo podpiral njihove potrebe, kolikor bo naša dežela mogla zadostiti tem potrebam. Obenem je izjavil, da se vse najnovejše odredbe ne tičejo nevtralnih držav, temveč edino prekinjenja vsake zveze s centralnimi zavezniki.

Nemško nasilje v Belgiji. Havre, Francosko, 26. avgusta. — Belgijska vlada uradno poroča, da so Nemci, dasiravno so jim obljubili vojaške oblasti zaovredale, da se morajo vse vrednosti banke v Courtrai prenesti v Bruselj.

Okoli tisoč flamskih prebivalcev so Nemci poslali v Zebrucge, kjer delajo v vojaških napravah. V enakem smislu se vporablja civilno prebivalstvo v Blankenberghe in blizu nizozemske meje. Blizu Ypresa so Nemci prevzeli toval v Moskvo.

Kornilov je šel v Moskvo. Petrograd, Rusija, 26. avgusta. — Vrhovni poveljnik ruskih armad, general Kornilov, je sinoči odpotoval v Moskvo.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo več denarja za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji. Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pisno vojnega ujetnika, ker nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSEN

11 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko \$3.50
in Canada \$3.50
Za pol leta \$2.00
Za četrt leta \$1.00
Za celotno leto \$6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

Advertisements on agreement.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.
Dopisom in pošiljankam navedite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.
AMERICAN ASSOCIATION
OF PUBLISHERS
OF NEWSPAPERS

Neznana resnica.

Francoski list "Le Crapouillot", urejevan in izdajan v strelskih zakopih, vsebuje naslednji zanimivi članek nekega francoskega vojaka, "poilu-ja". Članek ne velja edinele za francoske razmere, temveč za razmere, ki vladajo vseh povsod v vojskujočih se deželah.

Članek piše:
Dočim hodijo naši ljudje, pokriti z blatom in poškopljani s krvjo, svojo mučniško pot, se v zaledju obdelava "veliko vojno" v kuglah, člankih, filmih in kabaletnih pesmih. Na veliko katastrofo je planila cela troja umetniških in duševnih industrijalec.

Tako je kot sedaj podrepne muhe na človeške odpadke...

Z malimi izjemami niso oni, ki pripovedujejo o vojni, sploh vdeleženi pri vojni. Daleč zadaj ima vsak teh dobičkalnih ljudi svojo stojnico, kjer prodaja za toliko in toliko denarja junaštva drugih in civilisti morejo sprejemati vase veliko žaloigro te vojne le potom olupčevalnega stekla teh šarlatanov — teh šarlatanov, ki žive od vojne, dočim poginjajo drugi tam zunaj vsled vojne.

Popolnoma brez vsakega razumevanja gleda vojak na dopustu v kino-gledišču, kako jemljejo navdušeni od delki igraje najbolj strašne ovire in poleg tega vidi kazati bedasti množici za par centov, kako krasno znajo ljudje na fronti umirati: — s smehljajem na ustih in z roko, položeno na srce.

K temu igra orkester kak melediozen valček.
V gostlinah in tigle-tanglih pa zagotavlja v vojaške preoblečeni civilisti z izrazi iskrenega prepričanja, da je lahko narod popolnoma miren, ker Nemci ne bodo prišli naprej. Nastopajo tudi dame bujne rasti, ki proslavljajo vedno dobro razpoloženje vojakov.

Vojaka pa spravi v slabo voljo predvsem dejstvo, da se tudi inteligentna Francija ni mogla dvigniti nad nivo kino-dmubljalna in da gre roko v roki s temi profesionalnimi bahači.

"Junaki", ki so morda kedaj videli zakop sedme ali osme vrste, govore dandanes o vstrajanju do konca, se razburjajo sami ob pripovedovanju fantastičnih bojov ter pojasnjujejo ginjenim poslušalcem "psihologijo" boja.

Vsem tem gospodom se prikazuje vojna, ki jim ni prinesla nikake žalosti, pač pa slavo in denarja, kot nekaj izvanredno krasnega. Poleg tega pa nimajo ti trgovci z junaštvom niti najmanjšega pojma, kaj je vojna v resnici. Ne razumejo njene strašnosti in tudi ne sil, ki giba bojovnika.

Nobenega razumevanja nimajo za veselost človeka, ki je naravna reakcija po nepojmljivih strahotah in ničesar ne vedo o bistvu njegovega poguma, ki se sestavlja iz discipline, fatalizma ali udanosti v usodo ter iz sijajnega čista skupnosti.

Razumeti pa tudi ne morejo ti ljudje njegovega nedolžnega veselja, njegovih upanj in njegovega srda. Proti zbrani družbi teh sleparjev ne more dvigniti vojak — poilu — sedaj nobenega ugovora. Njegov najbolj bolesten srd pa temelji morda v vednosti, da ga ljudje njegove domovine več ne razumejo, ker se je njegovo sliko popačilo in ponaredilo od strani lažnjive propagande.

Ko pa bo prišel dan, ko se bodo vrtnili vojaki, ti slavni zastopniki bodoče Francije, s svoje mučniške poti, bodo zaklicali tem nesramnim izkoriščevalcem in parasitom vojne:

— Umolknite! Dočim smo prenašali mi za domovino največje strahote, kar so jih kedaj trpeli ljudje, ste nas vi, nesramni parodisti, izdali. Če pa hočete trditi, da ste igrali v tej žaloigri, koje resnične, a neimenovane osebe smo bili mi, kako ulogo, potem ste — lažnjivci.

Vaše bedaste sleparije in vaša neumna potvarjanja resnice niso bila v stanu dvigniti razpoloženja bojovnikov, ki so v strelskih zakopih zvesto vršili svojo dolžnost in katerim prav nič ni bilo treba, da bi jih sleparji in prostitutke ščevali k umoru.

Če pa pišete in kažete le zato, da privedete "druge" in vas same k temu, da "vzdržite" skozi dva dni brez maslenega kruha, potem se to v resnici ni izplačalo. Vaš bedasti optimizem je služil le v to, da se je prepričilo resne sklepe, da se je zavleklo izboljšanja ter oproščalo velike napake.

Vaša uloga je bila ničevna ter je sedaj izgubljena, kajti

vaše sleparije so dosegle le to, da se je zasejalo med Francoze na fronti ter one v deželi seme razdora, ki bo lahko rodilo težke posledice.

Niste bili vi, bedasti hujskači, ki ste rešili deželo, — temveč bili smo mi, s svojimi puškami in granatami, svojim potom in krvjo.

Sedaj pa smo zopet mi tukaj in prišla je vrsta na nas. Za vas vampirje, ki ste toliko časa živeli od naše krvi, pa ostane le še ena stvar, namreč — izginiti.

000

Dopisi.

Forest City, Pa.

Uradno se naznanja vsem tistim, kateri nameravajo kaj pisati ali poročati na slovensko pevsko društvo "Zvon", da sem prevzela ves posel kot prva tajnica dne 26. avgusta za nedoločen čas. Ker je prvi tajnik Frank Košir omenjeni dan odstopil od društva in tajništva. Zatorej bo društvo "Zvon" od dne, ko pride to v javnost, odgovorno za vsa naznana in pisma, poslana na spodaj označeni naslov, nikakor pa ne, ako so naslovljena na prejšnjega tajnika. Zeto prošim vse tiste, ki se nameravajo v kakorikoli zadevi obrniti na pevsko društvo "Zvon", naj naslovijo vsa pisma na: Mrs. Mary Spee, Box 611, Forest City, Pa. S tem tudi prošim ves glavni odbor ZJPD, da blagovoli vpoštevati to naznani. Kadar se pa zopet kaj izpremeni, bom že sporočila.

Ob koncu pa želim obilo uspeha in napredka Zvezi na zborovanju v Clevelandu in koncertu 2. in 3. septembra, ker je nemogoče biti nam vsem navzočim tam, ker od našega društva se bo vdeležil samo kvartet in pevovodja. Gotovo nam ne bo šlo iz spominja zadnje leto in vedno se bomo spominjali vsi, ko smo bili navzoči za naše leto in da se nam sedaj ni mogoče vdeležiti. Lansko leto smo napravili en korak. Za trdno pričakujemo od vas, ko bode to leto tam skupno, da bode storili dva. Naj vam bo pred oči leto naprej do cilja, do napredka, ne držaje se ne na desno, ne na levo. Vse stranke naj ostanejo doma in vi vsi bode edinole pevec in pevke. Vseh vas, kakor tudi naša želja je in misel, da slovenska pesem mora napredovati ter morati rasti in doneti naprej in naprej! Vse rojake in rojakinje v Clevelandu in okolici pa opozarjam, da podpirate vse pevce in pevke in to zvezo s tem, da posežete prido po vstopnicah in da se v obilnem številu vdeležite prireditve 2. septembra, kar tudi za gotovo pričakujemo od tako velike slovenske nasebine kot je Cleveland in bližnja okolica. Trdno se nadajamo, da bode vsi peveci in pevke delovali za napredek in v proevit zveze. Od slovenskih rojakov in rojakin pa pričakujemo veliko vdeležbo.

Posiljam vsem pevsko pozdrave.
Mary Spee,
sedanja tajnica slov. pev. društva "Zvon".
Box 611, Forest City, Pa.

Milwaukee, Wis.
Dne 2. septembra bo imela naša slovenska nasebina svoj narodni praznik. Vršil se bo namreč ta dan velik skupen piknik na Kušljanovi farmi, katerega priredila vsa milvaška društva. Zadrženi Slovenci, v prid vsled vojne prizadetim rojakom. Če dvakrat se je nasebina skazala, da ima plemenit čut za dobro delo, kar nam je prineslo krasen uspeh, čez tisoč in sto dolarjev, kateri denar se nahaja obrestnostno na banki, da prisločimo na pomoč, kadar pride priložnost, ko se bo končala največja vojna vseh vojn.

Pa tudi sedaj že bismo rečem solze. Poslali smo dvesto dolarjev slovenskim beguncem, ki se nahajajo v Švici. Želja cele naše nasebine je, da bi se enako žrtvovali tudi druge slovenske nasebine, kot se je že naša in se je bo.

Vsa milvaška društva so sklenila, da se vdeležijo te plemenite prireditve korporativno. Piknik se bo vršil v vsakem vremenu: ako se nam bo smehljalo sonce, se bomo zabavali v parku, ako pa nam bo stegajal dež, potem pa v veliki dvorani, ki nam je na razpolago, kjer se bodo sukali veseli pari ob prijetnih zvokih slovenske godbe.

Odbor je preskrbel za udoben prevoz na veselični prostor, in sicer: Vzamele v mesto Tippecanoe karo, katere vozi po Clintoni vsi vsi, da se lahko vsi, ki so prišli do tega mesta, lahko vžamejo v veselje.

Želim obilo uspeha članom našega JSKJ. Širok Amerike in vseh naših prijateljev, ki so prišli do tega mesta, lahko vžamejo v veselje.

Butte, Mont.
Tukaj v tej pešeni severozapadni krajini se ljudje mučijo večinoma po rudnikih, da si služijo vsakdanji živež s težkim delom. Toda rojakom ne svetujemo hoditi sem za delom, ker tukaj je še vedno strah. Hočemo dobiti stalno plačo in priznanje unije ter rustling karte proč, ako bo mogoče. Seveda, nekateri jih dela, pa dosti ne. Tudi baker ne greven iz rudokopov. Pa tudi to nam dosti škodi, ker eni delajo. Torej, rojaki, varujte se takih profesorjev in zvitežev, ki poseben gledajo na to, da naredijo razpore med zakonskimi, da gremo v eno, žena pa v drugo stran, ne brigajo se za to, kaj se potem dogodi z njihovimi nedolžnimi otroki.

Želim obilo uspeha članom našega JSKJ. Širok Amerike in vseh naših prijateljev, ki so prišli do tega mesta, lahko vžamejo v veselje.

Butte, Mont.
Tukaj v tej pešeni severozapadni krajini se ljudje mučijo večinoma po rudnikih, da si služijo vsakdanji živež s težkim delom. Toda rojakom ne svetujemo hoditi sem za delom, ker tukaj je še vedno strah. Hočemo dobiti stalno plačo in priznanje unije ter rustling karte proč, ako bo mogoče. Seveda, nekateri jih dela, pa dosti ne. Tudi baker ne greven iz rudokopov. Pa tudi to nam dosti škodi, ker eni delajo. Torej, rojaki, varujte se takih profesorjev in zvitežev, ki poseben gledajo na to, da naredijo razpore med zakonskimi, da gremo v eno, žena pa v drugo stran, ne brigajo se za to, kaj se potem dogodi z njihovimi nedolžnimi otroki.

Želim obilo uspeha članom našega JSKJ. Širok Amerike in vseh naših prijateljev, ki so prišli do tega mesta, lahko vžamejo v veselje.

Butte, Mont.
Tukaj v tej pešeni severozapadni krajini se ljudje mučijo večinoma po rudnikih, da si služijo vsakdanji živež s težkim delom. Toda rojakom ne svetujemo hoditi sem za delom, ker tukaj je še vedno strah. Hočemo dobiti stalno plačo in priznanje unije ter rustling karte proč, ako bo mogoče. Seveda, nekateri jih dela, pa dosti ne. Tudi baker ne greven iz rudokopov. Pa tudi to nam dosti škodi, ker eni delajo. Torej, rojaki, varujte se takih profesorjev in zvitežev, ki poseben gledajo na to, da naredijo razpore med zakonskimi, da gremo v eno, žena pa v drugo stran, ne brigajo se za to, kaj se potem dogodi z njihovimi nedolžnimi otroki.

Želim obilo uspeha članom našega JSKJ. Širok Amerike in vseh naših prijateljev, ki so prišli do tega mesta, lahko vžamejo v veselje.

Butte, Mont.
Tukaj v tej pešeni severozapadni krajini se ljudje mučijo večinoma po rudnikih, da si služijo vsakdanji živež s težkim delom. Toda rojakom ne svetujemo hoditi sem za delom, ker tukaj je še vedno strah. Hočemo dobiti stalno plačo in priznanje unije ter rustling karte proč, ako bo mogoče. Seveda, nekateri jih dela, pa dosti ne. Tudi baker ne greven iz rudokopov. Pa tudi to nam dosti škodi, ker eni delajo. Torej, rojaki, varujte se takih profesorjev in zvitežev, ki poseben gledajo na to, da naredijo razpore med zakonskimi, da gremo v eno, žena pa v drugo stran, ne brigajo se za to, kaj se potem dogodi z njihovimi nedolžnimi otroki.

Želim obilo uspeha članom našega JSKJ. Širok Amerike in vseh naših prijateljev, ki so prišli do tega mesta, lahko vžamejo v veselje.

Nekaj iz življenja rib.

Vse, kar je nezavadnega, kar se oddaljuje od splošnega pravila, nam pade v oči ter vzbuja našo radovednost. Tako je tudi v vsakdanjem življenju, kjer vzbujajo originalni in posebni večje pozornost kot pa navadni povprečni ljudje in tako tudi v naravi. Primore take vrste nam nudijo tudi kraljestvo rib.

Ribe so rojene za mokri element, v katerem plavajo naokrog, nemo in tiho. To je pravilo in večina ljudi se le malo zanima za mehanizem plavanja teh vodnih prebivalcev. Stvar pa postane takoj drugačna, če zapazimo plezajoč ali bobnajočo ribo. Izjeme silijo duha k premišljevanju in te "kurioznosti" narave so dale že v davnih časih povod za resno proučevanje narave.

V naslednjem hočemo opisati vrsto originalov iz kraljestva rib, bitij, ki so zelo čudna glede zunanje oblike in življenjskih navad. Da je najti ribe, ki zapuščajo vodo ter se potikajo naokrog po kopnem, je menda vsakemu znano in dosti jih tudi domneva, da poznajo tako ribo. Glasom razširjenega ljudskega mnenja zapuščajo okusna in glede svojega življenja tako skrivnostna jegulja v lepih nočeh vodo ter obiskuje grahova polja. Ravno glede jegulje pa je treba sprejemati z veliko previdnostjo vsa poročila glede pohajanja na kopno, kajti vsa ta poročila prihajajo iz nezanesljivih virov.

Temu nasproti je najti veliko število drugih rib, ki vztrajajo celo večja potovanja po kopnem. Najočnejši sum se lahko nudi, kakor znano, po več ur izven vode, ne da bi poginili, in veliko vrst uporablja to zmožnost za daljše izprehode po kopnem.

V vodstvu riba v Afriki živi neka soma in jegulja podobna riba, imenovana "šarnat", ki postane dolga do šestdeset centimetrov. Če se izsuše prekopi in močvirja, v katerih živi ta riba, prime slednja za potno palico. S pomočjo plavuti in kretanj telesa se pomika po blatu toliko časa naprej, dokler ne pride zopet do vode.

Se večje veselje do potovanja pa kaže afriški sorodnik tega šarnata iz Nila. Tudi on zapusti izsušene reke in močvirja, da si poišče z vodo napolnjenih kotlin. Pri tem pa se plazi naprej po načinu kuščarja, da se namreč pomaga naprej s svojim repom, pri čemer se ozira spredaj na prsne plavute. Njegova dolžina znaša le nekoliko trideset centimetrov, a kljub temu se pomika hitro naprej, nekako s hitrostjo pošasi korakajočega moža. Najbolj značilno pa je, da ne vztraja svojih potovanj posamič, temveč v večjih skupinah. Številna glav v teh skupinah se ne navaja, vendar pa se poroča, da si napolnijo črne z ribami ene skupine več jerbosov. Če ne najde ta riba iskanne vode, se zarije globoko v blato in čaka tam, dokler je deževna doba ne vzbudi v novo življenje.

Potovanja rib na suhi kopnini so bila znana že učenjakom starega veka. V znanstvenih delih onega časa se poroča tako o ribah, ki potujejo kot žabe preko dežele, ter tudi o takih, ki se zarijejo v blato in ostanejo tam v stanju otpljenja. Učenjaki starega veka pa niso bili edini glede tega vprašanja. Nekateri so dvomili o istinitosti teh prikazni in Seneka, slavni učitelj Nerona, je hudomušno pripomnil, da bo treba iti na ribji lov z lopato, ne pa z mrežo, če bi bila stvar taka. Danes pa vemo. Danes pa vemo, da se doviti rimskega učenjaka dejanski in z dobrim uspehom uporabljajo od strani domačinov v Indiji. Riba, katero se kopleje iz zemlje, se imenuje plezalna riba ter je dolga nekoliko 15 centimetrov. O tej potujoči ribi se je pripovedovalo preje zelo zanimive storije. Riba je baje zelo žejna, kot so ponavadi vsi popotniki, ter zapušča vodo, da spleza na palme, kjer pije sveže palmovo vino iz posod, nastavljenih od domačinov. Gotova stvar pa je, da potuje tudi ta riba v večjih skupinah kot ona v centralni Afriki. Tudi plezalna riba se zarije v vlažno blato, če ne more dospeti do vode, pozneje pa pridejo domaćini z jerbasi in lopatami ter izkopljejo ribe iz zemlje. Te plezalne ribe se lahko pusti par dni v suhi posodi, ne da bi odmrle. Indijski fakirji jih torej stavijo na ogled, a ne na kmetih, kjer so sanje kmetov, ki jih ne poznajo.

Seveda, če ne najde ta riba iskanne vode, se zarije globoko v blato in čaka tam, dokler je deževna doba ne vzbudi v novo življenje.

Potovanja rib na suhi kopnini so bila znana že učenjakom starega veka. V znanstvenih delih onega časa se poroča tako o ribah, ki potujejo kot žabe preko dežele, ter tudi o takih, ki se zarijejo v blato in ostanejo tam v stanju otpljenja. Učenjaki starega veka pa niso bili edini glede tega vprašanja. Nekateri so dvomili o istinitosti teh prikazni in Seneka, slavni učitelj Nerona, je hudomušno pripomnil, da bo treba iti na ribji lov z lopato, ne pa z mrežo, če bi bila stvar taka. Danes pa vemo. Danes pa vemo, da se doviti rimskega učenjaka dejanski in z dobrim uspehom uporabljajo od strani domačinov v Indiji. Riba, katero se kopleje iz zemlje, se imenuje plezalna riba ter je dolga nekoliko 15 centimetrov. O tej potujoči ribi se je pripovedovalo preje zelo zanimive storije. Riba je baje zelo žejna, kot so ponavadi vsi popotniki, ter zapušča vodo, da spleza na palme, kjer pije sveže palmovo vino iz posod, nastavljenih od domačinov. Gotova stvar pa je, da potuje tudi ta riba v večjih skupinah kot ona v centralni Afriki. Tudi plezalna riba se zarije v vlažno blato, če ne more dospeti do vode, pozneje pa pridejo domaćini z jerbasi in lopatami ter izkopljejo ribe iz zemlje. Te plezalne ribe se lahko pusti par dni v suhi posodi, ne da bi odmrle. Indijski fakirji jih torej stavijo na ogled, a ne na kmetih, kjer so sanje kmetov, ki jih ne poznajo.

Potovanja rib na suhi kopnini so bila znana že učenjakom starega veka. V znanstvenih delih onega časa se poroča tako o ribah, ki potujejo kot žabe preko dežele, ter tudi o takih, ki se zarijejo v blato in ostanejo tam v stanju otpljenja. Učenjaki starega veka pa niso bili edini glede tega vprašanja. Nekateri so dvomili o istinitosti teh prikazni in Seneka, slavni učitelj Nerona, je hudomušno pripomnil, da bo treba iti na ribji lov z lopato, ne pa z mrežo, če bi bila stvar taka. Danes pa vemo. Danes pa vemo, da se doviti rimskega učenjaka dejanski in z dobrim uspehom uporabljajo od strani domačinov v Indiji. Riba, katero se kopleje iz zemlje, se imenuje plezalna riba ter je dolga nekoliko 15 centimetrov. O tej potujoči ribi se je pripovedovalo preje zelo zanimive storije. Riba je baje zelo žejna, kot so ponavadi vsi popotniki, ter zapušča vodo, da spleza na palme, kjer pije sveže palmovo vino iz posod, nastavljenih od domačinov. Gotova stvar pa je, da potuje tudi ta riba v večjih skupinah kot ona v centralni Afriki. Tudi plezalna riba se zarije v vlažno blato, če ne more dospeti do vode, pozneje pa pridejo domaćini z jerbasi in lopatami ter izkopljejo ribe iz zemlje. Te plezalne ribe se lahko pusti par dni v suhi posodi, ne da bi odmrle. Indijski fakirji jih torej stavijo na ogled, a ne na kmetih, kjer so sanje kmetov, ki jih ne poznajo.

Potovanja rib na suhi kopnini so bila znana že učenjakom starega veka. V znanstvenih delih onega časa se poroča tako o ribah, ki potujejo kot žabe preko dežele, ter tudi o takih, ki se zarijejo v blato in ostanejo tam v stanju otpljenja. Učenjaki starega veka pa niso bili edini glede tega vprašanja. Nekateri so dvomili o istinitosti teh prikazni in Seneka, slavni učitelj Nerona, je hudomušno pripomnil, da bo treba iti na ribji lov z lopato, ne pa z mrežo, če bi bila stvar taka. Danes pa vemo. Danes pa vemo, da se doviti rimskega učenjaka dejanski in z dobrim uspehom uporabljajo od strani domačinov v Indiji. Riba, katero se kopleje iz zemlje, se imenuje plezalna riba ter je dolga nekoliko 15 centimetrov. O tej potujoči ribi se je pripovedovalo preje zelo zanimive storije. Riba je baje zelo žejna, kot so ponavadi vsi popotniki, ter zapušča vodo, da spleza na palme, kjer pije sveže palmovo vino iz posod, nastavljenih od domačinov. Gotova stvar pa je, da potuje tudi ta riba v večjih skupinah kot ona v centralni Afriki. Tudi plezalna riba se zarije v vlažno blato, če ne more dospeti do vode, pozneje pa pridejo domaćini z jerbasi in lopatami ter izkopljejo ribe iz zemlje. Te plezalne ribe se lahko pusti par dni v suhi posodi, ne da bi odmrle. Indijski fakirji jih torej stavijo na ogled, a ne na kmetih, kjer so sanje kmetov, ki jih ne poznajo.

Potovanja rib na suhi kopnini so bila znana že učenjakom starega veka. V znanstvenih delih onega časa se poroča tako o ribah, ki potujejo kot žabe preko dežele, ter tudi o takih, ki se zarijejo v blato in ostanejo tam v stanju otpljenja. Učenjaki starega veka pa niso bili edini glede tega vprašanja. Nekateri so dvomili o istinitosti teh prikazni in Seneka, slavni učitelj Nerona, je hudomušno pripomnil, da bo treba iti na ribji lov z lopato, ne pa z mrežo, če bi bila stvar taka. Danes pa vemo. Danes pa vemo, da se doviti rimskega učenjaka dejanski in z dobrim uspehom uporabljajo od strani domačinov v Indiji. Riba, katero se kopleje iz zemlje, se imenuje plezalna riba ter je dolga nekoliko 15 centimetrov. O tej potujoči ribi se je pripovedovalo preje zelo zanimive storije. Riba je baje zelo žejna, kot so ponavadi vsi popotniki, ter zapušča vodo, da spleza na palme, kjer pije sveže palmovo vino iz posod, nastavljenih od domačinov. Gotova stvar pa je, da potuje tudi ta riba v večjih skupinah kot ona v centralni Afriki. Tudi plezalna riba se zarije v vlažno blato, če ne more dospeti do vode, pozneje pa pridejo domaćini z jerbasi in lopatami ter izkopljejo ribe iz zemlje. Te plezalne ribe se lahko pusti par dni v suhi posodi, ne da bi odmrle. Indijski fakirji jih torej stavijo na ogled, a ne na kmetih, kjer so sanje kmetov, ki jih ne poznajo.

te ribe, temveč v volemestih, kjer je občinstvo lažje voditi za nos. Če plezalna riba kljub svojem imenu ne pleza po drevesih, dela to neka druga, ki živi v Afriki, najraje v blatu ter doseže dolžine petnajstih centimetrov. Življenje in počenjanje te ribe se je natančno opazovalo od strani neke ekspedicije znanstvenikov. Vse potujoče ribe prečka s svojo ljubeznijo do kopnine, svežega zraka in plezanja po drevesih.

Kadar je mirno vreme, se pojavijo te ribe v tropah na mokrih obrežjih, najraje v senči grmičevja, kjer se zabavajo z raznovrstnimi igrami. Izogibajo pa se suhih in s travo ponaslih tal. Ponavadi se drže ribe enake velikosti skupaj in če so čutije varne, skakačo po blatu naokrog, opiraje se pri tem na rep ali pa leže mirno razleknjene v blatu. Plezanje na drevesa, predvsem Mangrove drevo, pa izvrše s tem, da se vržejo v višino ter oprimejo s plavuti debela drevesa. Kako visoko splezajo na drevo, se ni moglo opazovati, vendar pa se je že videlo, kako so presenečene ribe padle z drevesa, in sicer iz višine enega metra.

Vse te ribe imajo posebno organizirane škrge, ki jim dovoljujejo daljše bivanje v zraku. Najti pa je tudi ribe, ki imajo poleg škrge tudi pravilna pljuča, vsled česar lahko žive v vodi in na kopnem. Najbolj znana teh je takozvana močeradna riba, ki je razširjena po celi srednji in notranji Afriki ter slika naši jegulji.

Ribe, ki potujejo po kopnem, niso torej, kot smo videli, nikaka posebnost, a celo črncem, ki so vajeni takih prizorov, se dozdeva cela stvar nekoliko čudna. Glasom poročil Livingstona domnevajo nekateri rodovi, da so padle te ribe z neba.

Dosedaj imenovane ribe "hodijo" lahko poljubno po kopnem ali pa plavajo v vodi. Najti pa je tudi ribe, ki sploh ne znajo plavati, temveč le korakajo naprej po dnu morja.

V globljinah morja stanuje grda riba, imenovana "morski hudci". Spada v družino ročnih plavutarjev, pri katerih so trebušne in prsne plavute gibčne in služijo kot noge pri premikanju. Te ribe imajo na svojem gobcu poseben priustek, ki služi v to, da se privabi druge ribe. Kakor hitro se ta privraste premika, izgleda kot črv in ribe, ki se hočejo polastiti tega črva, pridejo takoj v nevarno bližino prsih plavut. Ta riba je tako pošastna, da žre, tudi ujeta v mrežo, druge ribe, nahajajoče se v njeni bližini. Ribiči pa napravijo z njo kratek proces: jo prerežejo po dolgem in vzamejo iz nje ravnokar pogoltnjene manjše ribe. Ta "morski hudci" živi redno v blatu in preži tam na svoj plen.

Sorodnik "morskega hudca" je morski netopir, katerega je najti v južnih morjih, posebno pa na obalah Brazilije. Ta morski netopir je pravi pesec s štirimi nogami. Spreduje noge, ki odgovarjajo prsih plavutam, so zelo majhne, zadnje pa dobro razvite. Iz nosa moli ribi močoben nos, vsled česar je na prvi pogled slična kamaleonu. Dobro shika tega morskega netopirja je objavil pred kratkim francoski naravoslovec Guenot in postavil pri tem trditve, da ta riba sploh ne zna plavati, temveč da je edinole navezana na hojo.

Povsod na svetu je najti izrazite lenuhe. Tudi med ribami je najti lenuhe, ki se neradi odločijo k plavanju ali celo hoji ter raje puste, da jih nosijo in prevažajo drugi. V to vrsto spada takozvana ščitna riba, o kateri se je nekoč govorilo, da ustavlja ladje. Sedaj pa vemo, da se prisesa na ladje, a ne v namenu, da jih ustavi, temveč da se vozi zastoj.

Ta riba ima na svoji glavi plošček, ki je opremljena s povprečnimi gubami. S to ploščko se pritiska na steno ladje, pri čemer leže gube ploščnato. Ta gube dvigne pozneje in tako ostane pritrjena na ladjo. Ladje pa niso edino transportno sredstvo, katerega se poslužujejo ribe te vrste. Prisesejo se tudi na večje ribe, posebno pa na morske volkove, s katerimi se jih seveda pozneje izvleče iz vode. Njih dolžina znaša 20—25 centimetrov.

Morske globline pa vsebujejo še druge oddelke podmorske ribiške kavarleje in najbolj popolni tip slednje je mogoče morski zajec, ki doseže dolžino 60 centimetrov. Naravnost nepojmljivo je, zakaj se ga imenuje morskega zajca. Če opazimo prisajo na kopnem

BOLEČINE V HRBTU, BOLEČINE NA STRANEH, REVMATIZEM, OHROMELOST KOSTI, ZBADANJE V KRIŽU, ZBADANJE V HRBTU,

eno vspešno zdravilo, ki se imenuje

REMO

PROTIPROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILO

Ena steklenica stane en dolar, tri steklenice \$2.80, šest steklenic, vspešno in popolno zdravljenje celo pri zanemarnih slučajih, celo zdravljenje stane \$5.00 s poštnino vred.

CROWN PHARMACY
2812 E. 9th St. E., CLEVELAND, OHIO.

NAROČILO.

Tem potom naročam... steklenic **REMO PROTIPROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILO** in priložim \$.... in centov.

Naslov

Ime

izvanredno brzono, je morski zajec nekaj naravnost nasprotnega. On čuti naravnost gnas pred vsakim plavljenjem. Tudi ta riba ima sesatno ploščko, ki pa se nahaja na trebušnih plavutah. Njeno življenje poteka zelo enakomerno in urejeno. Prisese na kako skalo ter čaka stvari, ki bodo prišle. Morski toki prinašajo vsakovrstne majhne živali in te požira morski zajec. Njemu letijo dobesedno peeni golobje v usta.

Včasih pa se prisesa morski zajec tudi na hrbet katerega vsikega raka ter se pusti odvesti od tega v morsko globlino. V tem slučaju jaha povsem pravilno in opazilo se je, da je mogla šele sila 36 kilogramov teže odtrgati 20 centimetrov dolgega morskega zajca s predmeta, katerega se je oprjel. Morskega zajca je videti tudi v akvarijih in včasih se lahko opazuje njegovo čudno početje.

Kadar pride čas ploditve, postane morski zajec živahniji ter se preseli v plitveje vode. Tam straži samec jajčka ter zalogo in kakor hitro so mladiči nekoliko nekoliko odrasli, se prisesejo na očeta in on ji hodi v varnejše globline.

Kad bi izvedel ta naslov

Zavarovanje vojakov in mornarjev.

000

Združene države so vedno priznale, da narod dolguje mnogo onim podanikom, ki so se borili za domovino in njihovim družinam, ako so bili v boju ubiti ali poškodovani, da niso več mogli skrbeti za svojo družino.

Ta politika pa je zelo draga.

Predlog je, da se čisti dohodek posojila za svobodo obrne za zavarovanje za življenje in škodo naših vojakov in mornarjev in podporo njihovih družin, dokler so v vojni.

Državni zakladničar in njegovi uradniki so izdelali načrt, katerega je odobril predsednik Wilson in se bo v kratkem razpravljalo o njem v kongresu.

O zavarovanju vojakov in mornarjev je rekel državni zakladničar McAdoo:

— Vojaška služba v Združenih državah je obvezna; kdor se poda v nevarnost (glede zavarovanja) nima izbire. Zavarovalne družbe ne morejo dovoliti, da bi bile v nevarnosti njihove kalkulacije. Varovati morajo same sebe in postaviti morajo tako visoke premije, da so zavarovane proti izgubi, ne glede na to, kako velika je umrljivost. — Dosledno vojak ne more na ta način zavarovati svojega življenja, da bi bilo v prid družini.

Zaradi prevelikega tveganja je zavarovanje tako visoko, da ga ne more zmagati navadni vojak.

Vlada, ki pokliče svoje podanike pod orožje, mora skrbeti za zavarovanje vojakov pod istimi pogoji kot v mirnem času. Zato ne bi bilo pošteno za demokratično vladno, da bi podanika, ki je bil prisiljen, da je dal deželi najvišjo službo, kaznovala na ta način, da ne bi skrbela za njegovo zavarovanje na isti način kot v mirnem času.

Vojaška plača je mnogo manjša kot v privatnem življenju in vladno zavarovanje je vojna odredba za dobrobit vojaških sil in se ne sme voditi z namenom, da bi se dosegel kak dobiček.

Ta postava bo velik korak k napredku kot priznanje dolžnosti republike nasproti svojim junakom.

Združene države morajo med vsemi narodi postaviti najlepši vzgled v tem, kako se postopa z onimi, ki delajo in mrjejo za svojo domovino in za svetovni mir.

000

Panika v Avstriji.

000

V AVSTRIJI VLADA RAZBURJENJE ZARADI LAŠKIH ZMAG. — CESAR KAROL JE HITEL NA SOŠKO BOJIŠČE IN JE ODREDIL VAŽNE IZPREMEMBE V VRHOVNEM POVELJSTVU. — PRESENEČENJE ZARADI MIROVNIH OBLJUB. — CESAR IN CESARICA STA OBLJUBILA KONEC VOJNE PRED ZIMO. — TUDI VELIKE NEMŠKE IZGUBE PRI VERDUNU VZNEMIRJAJO AVSTRIJO.

000

Pariz, 28. avgusta. — Poročila iz Švice naznanjajo, da položaj v Avstriji meji na paniko.

Laške zmage so tako vznemirile Dunaj, da je cesar Karol pohitel na fronto ter je izvršil važne izpremembe v vrhovnem poveljstvu v namenu, da zavstavi laško napredovanje. Listi prinašajo le malo vesti s soškega bojišča, dasiravno se bje bitka, od katere je odvisna usoda Avstrije.

Poleg nemirov na Češkem ima vlada opraviti še z Ogrsko, kjer se je pokazala nezadovoljnost, ker je vlada določila cene pridelkov, kmetje pa jih ne marajo sprejeti. Podrobnosti o tem niso znane; ve se samo, da je nad Ogrsko razglašeno obsadno stanje; tudi je praktično odrezana od ostale države.

Kako žalosten je agrarni položaj, se razvidi lahko iz tega, da se bo morala raziti konferenca, katere se je vdeležila Nemčija in Avstro-Ogrska z namenom, da se določi razdelitev živčja za zimo, ker so agrarci nasprotovali vladni odredbi.

Ker se mirovni manevri niso obnesli, je pretreslo vso Avstrijo, kajti mir so naznanjali z najvišjega mesta, in ljudstvo je čakalo, da pride mir v najkrajšem času.

V zvezi s tem se zatrjuje, da sta cesar in cesarica pogosto izjavila, da sta prepričana, da ne bo več zimske vojne, pa naj velja, kar hoče.

Med tem pa ste bili v Avstriji dve oviri miru.

Prvič, ker Avstrija noče odstopiti Italiji Trsta in Tridenta, in drugič, ker se boji — Nemčije.

Zdaj pa Italija sama rešuje prvo zapreko. Avstrijska armada omaguje in ako bo laško prodiranje napredovalo, lahko sledi velika katastrofa za Avstrijo.

Hud udarec je dobila tudi nemška armada pred Verdunom in z izgubo Le Mort Home in hriba št. 304. Nemci so sami nazivali te postojanke ključ do zapadne fronte. Zato pa je ta nemška izguba globoko zadela tudi Avstrijo.

Nek vplivni avstrijski diplomat v Bernu v Švici, je rekel, ko je izvedel za padeč Le Mort Home, da se je prišel poraz nemških armad. Le Mort Home (hrib mrtvih mož) je smrt nemških armad.

Bern je postal središče avstrijske delavnosti. Pod vodstvom starega avstrijskega diplomata grofa Golu-chowskija, ki ni nikdar prikrival svojega sovraštva proti Prusiji in ki se je vedno kazal naklonjenega zaveznikom, se je zbralo mnogo avstrijskih diplomatov.

Visoki državni uradniki prihajajo in zopet skrivnostno odhajajo. Vsi ti uradniki pa kažejo naravnost sovražstvo do Nemčije.

Nemški poslaniški uradniki v Bernu se zadržijo bolj mirno. Najbrže Nemčija pošilja Avstrijo po kostanj v žrjavico in ji prepušča, da sama skuša potipati zaveznike za mirovno žilo.

V Švici pa se splošno domneva, da se Avstrija poskuša pogajati za mir za vsako ceno; pa tudi, ako ji preti potem prelom z Nemčijo.

Državni zbor.

Predsednik je naznanil, da so poslanci Tusar, Bačinski, Stanek in dr. Cenci vložili enako se glaseča vprašanja glede pojasnil o rezervatnem odloku vojnega ministrstva z dne 26. aprila 1917, oddelek 10, glasom katerega naj se za strašno službo določeno moštvo letnikov 1870—67 češke, rusinske, rumunske, srbske in italijanske narodnosti izmenja. Zahtevajo takojšnji preklje tega odloka potom brambnega ministrstva.

O poročilu vzdrževalniškega odseka poročila poslanec Gloeckel. Voditelj ministrstva za deželno brambo, fml. pl. Czapp, je opozarjal na vladne odredbe tekom vojne in odredbe glede zboljšanja vzdrževalnine in naglašal, da se je vlada tudi trudila, da s pomočnimi odloki na vzdrževalniške komisije naglasi humano tedenco vzdrževalnine.

Ako kljub temu ni šlo vse gladko, izhaja to iz preobčutitve deloma iz neupravičenega nevarovanja ukazov, deloma iz različnih gospodarskih razmer.

Kar se tiče raznih pritožb, je minister prosil poslance, naj ga obvestijo vedno natančno, da se popravi vsaka krivica.

Debate so se odlečile poslanci Vinovec, Hartel, Loser, Vodnjanski, Groeger, Bačinski in Kraus, nakar je bil sprejet zakon z nebi-stvenimi izpremembami v drugem in tretjem čitanju.

Ženske porote ne bo.

Poročevalec dr. Ofner je referiral na to o poročilu justičnega odseka glede zakonskih načrtov o podreditvi civilnih oseb vojaškim sodiščem, glede porotniških listin, glede izvolitve bivališča odvetnikov in predlogu poslance dr. Adolfa Grossa (Poljsko kolo) glede revizije razsodb vojaških sodišč.

Sporočevalec Neumann se izrazi proti.

Voditelj pravosodnega ministrstva se izreka proti ženskim porotnicam.

Porotniška služba ni nobena pravica, ampak dolžnost in težko breme, h kateremu se ženske ne sme siliti. Minister je nato pobijal stališče poročevalca, da naj se razsodbe izjemnih sodišč, ki na dan, ko cesarska naredba glede ustavitve porotnih sodišč ni bila odobrena, niso bile še pravomočne, preklčujejo.

Po glavni in podrobni razpravi je bilo poročilo pravosodnega odseka sprejeto.

Manjšinski predlog na pripustitev žensk k porotni službi je bil odklonjen. Sprejet je bil dalje resolucijski predlog poslance Hummerja, glasom katerega naj bodo deležni cesarske milosti vsi, ki so bili obsojeni na podlagi v času od 16. marca 1914 do 30. majnika 1917 izdanih cesarskih naredb, razven onih, ki so šli v inozemstvo in se niso vrnili, in onih, ki so z umazano konkurenco izrabljali vojno bedo in so obogatili na stroške prebivalstva.

Po poročilu poslance dr. Kreka so bile resolucije begunskega odseka sprejete brez debate in seja zaključena.

Nedeljska seja.

Dunaj, 15. julija. Današnja nedeljska seja seveda ni polnoštevilno zasedana, a je bila še precej živahna.

Razburljiv odlok vojnega ministrstva.

Začetkom seje je odgovarjal domobranski minister Czapp na včerajšnje interpelacije slovenskih poslancev v zadevi odloka vojnega ministrstva, naj se moštvo češke, rusinske, rumunske, srbske in italijanske narodnosti, ki so opravljali stražo v taborih vojnih ujetnikov, nadomeste z drugim moštvo. To pa pošlje v vojno ozemlje. Minister Czapp je dejal, da vojnega ministrstva v tej zadevi niso vodili nacionalni oziri, marveč izključno službeni. Dogodilo se je, pravi, da so se vojni ujetniki lahko sporazumeli s stražami, vsled česar so večkrat uhajali.

Nastal je vsled tega odgovora v zbornici velik krič in vpitje. Si-cer pa se to utesne še koncem seje ponoviti, ker je na dnevnem redu kot zadnja točka utemeljitev tega nujnega vprašanja.

Za interniranje in konfiniranje.

Poslanec dr. Gentili (Italjan) je poročal o predložitvi proračunskega odseka, oziroma njegovih resolucijah glede interniranja,

konfiniranja tr za politično sumljivih označenih vojaških oseb.

Člen 20. dr. tem. postave z dne 21. decembra 1867 določa, da se v slučaju vojske suspendirajo splošne pravice državljanov. V zakonu z dne 5. maja 1865 se pa glasi, da je dovoljeno v takih slučajih osebe, ki so nevarne javnemu redu, izgnati iz kraja ali okraja, kjer niso pristojni, ali pa jih pridržati v občini ali okraju, kjer so pristojni, da ga ne smejo zapustiti. Nikjer pa ni govora o pravici take osebe izganjati v tuje kraje ali jih celo zapirati v taboriščih. Poročevalec navaja krivice, ki so se go-dile ter nato predlaga resolucije poslancev dr. Pogačnika in dr. Degasperija, s katerimi se pozivlje vlada:

1. Naj krivično in protipostavno konfiniranje in interniranje takoj izpusti in pošlje domov.

2. Naj se jim da odškodnino za gospodarsko škodo, če je dotičnik med tem umrl, imajo pravico do odškodnine njegovi preostali.

3. V armadi običajno označevanje oseb kot "politično sumljive" ali "nezaščitljive" naj se takoj odpravi, doslej tako označenim osebam naj se da priložnost, da se opravijo in položaj razjasne ter naj to ne bo v nasprotje pri avan ziranju.

5. Ker se posebno državni uradniki po teh konfinacijah zelo oškodovani, naj vlada uvede revizijo disciplinarnih postopanj proti tem na podlagi dejstev in v smislu določil varstvu službene pragmatike.

Zanimiv je bil govor tirolskega kršč. socialca Niedrista, ki je bil tudi zaprt 36 tednov. Razložil je vzrok svoje aretacije: pri vojaški oblasti se je pognel kot poslanec za svoje tirolske kmete zoper trde vojaške rekvizicije. To je zadostovalo, da so ga spravili v internat. Ožigoslav je tako postopanje oblasti rekoč:

"Ministri so delali neumnosti in jih bodo, vojaštvo jih je delalo in jih bo; mene pa to prav nič ne spravi iz ravnotežja, marveč jaz sem bil sem in ostanem Tirolec!"

Notranji minister Toggengburg obžaluje, da so oblasti tako počele. Z ozirom na govor Niedrista pravi:

"Ne ena sama narodnost, temveč, kakor vidite, vse narodnosti so treple pod temi razmerami." (Smeh v zbornici).

Posl. Biankini (Jugoslovanski klub) govori o dalmatinskih internirancih ter o grozotah, ki so se vršile z njimi od strani vojaštva in politične oblasti. Govoril je o neznosnem stanju in ječah in navajal slučaje, ko so interniranci izgubili svoje življenje.

Omenil je tudi nečloveško trdo inštitucije talcev, ki jih v Bosni še vedno rabijo pri transportih. Spominja se na interniranje v trdnjavi Mamoli v Boki Kotorski, ko so jim vojakovi o priliki bombardiranja trdnjave od strani francoske flote zvezali roke in noge s konopecem, zadaj in so morali interniranci zvezani nepremično ležati na trebuhu, dokler ni minulo obstrlejevanje. Ti čini ostanejo večni madeži za avstrijsko vladu, ki teh časov sramote ne bo mogla opraviti pred zgodovino. Svoj govor končuje z izjavo, da Jugoslovani zaupajo le še kroni. (Veliko odobravanje).

Biankini je govoril ostro in trdo in več kot enkrat mu je v razburjenju zadržel glas.

Podpore družinam, katerih redniki so pridržani v sovražnem inozemstvu.

O tem je poročal grof Lasocki. Govoril je še socialist Forstner in notranji minister Toggengburg. — Sprejet je bil odsekov predlog, naj se za družine državljanov, ki se bili pridržani v sovražnem inozemstvu ali so bili o priliki invazije siloma odvedeni proč, poskrbi na isti način ko pa za družine vpo-klicanih vojakov.

Iz stare domovine.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je 14. julija ponoči po daljšem bolehanju umrla Marija Pavlič, rojena Miklave, stara 80 let. — Berta Zeschko, hči pisatelja, 9 let. — Ivana Draksler, zasebnica, 75 let. — Franciška Snukavec, zasebnica, 73 let. — Olga Bizjak, žena železniškega ekspedienta, 39 let.

V Trstu je umrla Marg. Sluga.

Razna odlikovanja.

Viteški križec Fran Josipovega reda z vojno dekoracijo in z meči je dobil polkovnik zdravnik 5. dragonskega polka dr. Ivan Praznik. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil poročnik 28. polj. top. polka H. Klinar.

Duhovniški zaslužni križec 2. vrste na belorodnem traku je dobil vojni kurat Ivan Caneva, pri rezervni bolnišnici v Celju.

Častniški križ Fran Josipovega reda z vojno dekoracijo je dobil polkovnik 7. deželnega orožniškega poveljstva Fran Rupnik.

Najvišje pohvalno priznanje z meči sta dobila poročnik 87. pp. Dominik Čebin in poročnik 3. gor. top. p. Božidar Andreič pl. Glo-gau.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico

edino postavno priznana slovensko društvo v Greater New Yorku, sboruje vsako četrto soboto sveder v mesecu v "BEETHOVEN HALL", 210 istočna 5. ulica blizu 8. Ave. v New Yorku in se pridna točno ob 8. uri sveder.

ODBOR:

Predsednik: ALOJZIJ SKRABAR, 424 E. 9th St., New York City, N. Y. Podpredsednik: ALFRED JUDEŽ, 63 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Tajnik: JOSIP POGAČNIK, 66 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Zapisknik: JOHN GERJOVIČ, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y. Blagajnik: ANTON KOSIRNIK, 840 E. 5th St., New York, N. Y.

NADZORNI ODBOR:

LUDWIG BENEDIK, 2302 Catalpa Ave., Brooklyn, N. Y. VINKO ŽEVNIK, 193 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y. JOSIP ŠVAL, 216 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

DRUŠTVENI ZDRAVNIK:

Dr. HENRY U. ROBINSON, 301 E. 10th St., med Ave. A in B, New York, N. Y.

Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nadporočnik 17. pp. Rudolf Werdanz.

Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila nam. stražmojster Ivan Knez pri orož. poveljstvu v Albaniji in nam. stražmojster 12. dež. orož. pov. Fran Novinek, pri orož. pov. v Pietrokowu.

Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste je dobil četovodja 20. lov. bat. Karol Legvart.

Red železne kronice 3. vrste je dobil linijski poročnik, letalec Al. Poljanec.

Viteški križec Fran Josipovega reda z vojno dekoracijo je dobil strojni nadzornik Edv. Fajdiga.

Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil narednik 26. strel. p. Fran Kokol.

Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil četovodja 27. čimovoj. okraj. pov. Fran Stajer, pri težkem polj. top. polku št. 22.

Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste sta dobila četovodja 2. gor. strel. p. Anton Kalan in, praporščak 5. strel. p. Stanko Zorn, pri 37. čimovoj. bat.

Železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil pešec 27. čimovoj. okraj. poveljstvu Anton Dolinšek.

Pri 17. pp. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: Četovodja Jos. Grile; pešci: Josip Blažič, Stefan Bele, Karol Bogataj, Josip Flak, A. Galic, Stefan Jakobin, Josip Kosljar, M. Krejačič, Ivan Podgoršek, Matija Ravbar, J. Rath, Josip Železnik, Alojzij Mauser, Andrej Selan, Fran Vidic, Ilija Grbič, Ivan Grčar, Mihael Justin, Ignacij Krakar, Fran Vidmar, A. Gallyussi, Matija Postl, J. Jančar.

Za vojnega kurata pri 2. gor. strel. p. je imenovan Ivan Hanzlič, Škale pri Velenju. Za vojaška oskrb. oficijala sta imenovana dr. Andrej Veble, voj. oskrb. v Temešvaru na Ogrskem, in Mihael Kostanjšek, voj. oskrb. skladišče v Zagrebu.

Razna imenovanja.

Za poročnika je imenovan praporščak 2. gor. strel. polka Albin Stele iz Ljubljane.

Za trdnjavskega poverjenika luke Kotor v Dalmaciji je imenovan dvorni svetnik V. pl. Budi-savljevič.

Za vojnega kurata pri 2. gor. strel. p. je imenovan Ivan Hanzlič, Škale pri Velenju.

Za vojaška oskrb. oficijala sta imenovana dr. Andrej Veble, voj. oskrb. v Temešvaru na Ogrskem, in Mihael Kostanjšek, voj. oskrb. skladišče v Zagrebu.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvedeti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,

KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, po-hištvo, trgovino itd.

KADAR želite objaviti krst, ženitve, žalostinko itd.

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinj-stvu itd.

KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prija-telja ali znanca,

KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski naselbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasi v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je razposlan na leto v štirih in pol milijona (4,500.000) iztisih in je torej najboljša sredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDEČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lota
itd. stane \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00

Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava ženitne ponudbe, žalostinke
ali kaj enakega stane \$1.00
Enkratno društveno naznanilo stane \$0.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodno
Naročilom je poslani vselej tudi denar.

NASLOVITE NA:

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Rojaki, vpoštevajte naše geslo, da ne sprejememo
oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem va-
rujemo naše naročnike pred raznimi šeparji, katerih
je vzposvoda dovolj.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa
laročajo, da se prepričajo če je oglas v našem listu
in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj
ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri na-
ročilih po pošti.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1908INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSEPH PRIJATEL, 5232 Wash. Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: ANTON VODISEK, 424 Park Street, Pueblo, Colorado.
I. tajnik: FRANK SKRABEC, R. F. D., Box 17, Stock Yard Station, Denver, Colorado.

II. tajnik obnem zapisnikar: J. CANJAR, 4422 Grant St., Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDETICH, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDOVIC, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

1. nadzornik: JOHN GERM, 316 Palm Street, Pueblo, Colorado.
2. nadzornik: FRANK HENIGSMAN, 1230 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
3. nadzornik: MIHALJ KAPSCH, 508 N. Spruce, Colo. Springs.

POROTNI ODBOR:

1. porotnik: PETER MEDOS, Route 8, Box 166, Pittsburgh, Kansas.
2. porotnik: JOHN HOCPVAR, 514 West Chestnut St., Leadville, Colo.
3. porotnik: JOHN JAKŠA, Box 272, Louisville, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKET, 4487 Washington St., Denver, Colo.

URADNO GLASILO:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepirne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Trdnjava Helgoland.

Velika in usodopolna časovna doba leži med današnjim dnem, ko je Helgoland mogočna nemška trdnjava, zasidrana sredi oceana ter onim časom, iz katerega imamo prve zgodovinske resnice glede otoka.

Stari otok, krog katerega se je v celoti vrsta pravljic, je postal v zadnjem času glavna nemška trdnjava na morju. Kdor je spoznal otok kot elegantno kopališče, bi se v sedanjem času, ob priliki kakšnega obiska, čutil izprememben, ki so se završile v primerov tako kratkem času.

Danes ni skoro ničesar več videti o slikovitem morskem bregu, ki je preje krasil nizke ležeče kraje otoka in kjer so se valovi rahlo zaganjali v celino. Potom velikanskih nasipovalnih del se je odšlo galo Severnemu morju precejšen kos zemlje ter zgradilo na tej novi zemlji moderno pristanišče za torpedne čolne in skladišča.

Otok obdajajo sedaj velikanski varstveni zidovi in sicer na mestih, kjer so pteje morskimi valovi vedno razjedali skale ter jemali otoku ozemlje.

Po teh varstvenih zidovih in pomolih pa vodi železnica, ki spravlja material na določena mesta.

Potrebnosti zemeljski material za nasipalna dela je bilo treba spraviti s kopnine, vsled česar so se seveda zelo povečali stroški gradnje. Z nižje ležečo zemljo pa je novopridobljeno ozemlje zvezano z oklim pasom, ki je istotako močno utrjen in obzidan. Poleg artilerijskih skladišč, ciljev za artilerijo in remiz za mornariške aeroplane, se nahaja tukaj še stanovanja za krovne častnike, uradnike, hiše za delavce in pa prostor za kopališče.

Upliv hoje na živce.

Hoja ni nikaka gimnastika, potom katere bi se pridobivalo mišice atletov ali gibnost telodavca. Glavni namen hoje obstaja v ojačanju glavnih organov človeškega telesa, srca in pljuč ter končno tudi živcev.

V krvnem toku našega telesa plava nekako 25 milijonov tovrstnih ladij, ki dovažajo neprestano telesu novo hrano: — to so krvna telesa. Povsem naravno je, da lahko boljše spravljajo redilne snovi na določeno mesto, če je njih vožnja hitra in brez ovir. Vsled tega se vrši hitrejša izmenjava oslabljenih in porabljenih snovi v živcih. Najdragocenejši tovar take ladijce pa je kisik. Naloži se ga v pljučih. Če se pa ne nahaja v pljučih zadostna zaloga kisika, ima to takoj resne posledice. Če počivamo ali sedimo, delujejo pljuča le površno ter vsprejemajo le malo kisika. Pri bivanju v slabem zraku, v katerem manjka kisika, pljuča istotako niso v stanju sprejemati vase zadostne množine tega prepotrebne plina. Vsled tega pa trpe živci in možgani.

Vse preduzeta na postane stvar pri potovanju v prosti naravi, kjer predstavlja vsak list in vsaka bilka majhno tvornico kisika. Pljuča vdihavajo v polnem sveti zraku in valed globljeje in hitreje.

trejsega dihanja se sprejme pri potovanju šestih kilometrov na uro petkrat toliko zraka vase kot v sobi. Vsled tega so tudi krvna telesa polno naložena s kisikom ter dovažajo živcem in možganom neobhodno potrebni obnovilni materiali. To pa pomeni ojačanje za cel sistem živcev, vsled česar se tudi zviša odporna sila telesa in obenem tudi duševna elastičnost možganov.

Vsi hipohondri, nervozni in oslabele naj bi potovali preko gora in dolin in sicer tako pogosto in dolgo kot sploh mogoče. Na ta način bod izginila vsa razmišljanja, vsi občutki zmanjšane dela, zmoglosti in misli na pokle in domače skrbi. Mesto tega pa bo sprejemal človek vase vedno menjajoče se utise krasne narave.

Pri taktu potovanja pa se takoj pojavi harmonično in veselo duševno razpoloženje. Potom vedno podaljšanih potovanj zraste zaupanje v lastne zmoglosti in s potovanja se vrne človek ojačen, vesel kot se nikdar preje. Cena takega potovanja pa je zdrav apetit in pa osvežujoče, globoko spanje.

Ameriško duhovništvo in suženjstvo črncev.

Proučevanje zgodovine glede trgovine z afriški sužnji, ki je trajala skozi štiri stoletja ter zakladala ameriške posestnike plantaž s cenenim in brezpravnim človeškim materialom, ne potrjuje večkrat stavljenje trditve, da je krščanstvo v principu nasprotovalo suženjstvu in da se je vedno borilo za odpravo suženjstva.

V Massachusetts in Connecticutu je zavezala cerkev takoj sovražno stališče napram prvim rahlim gibanjem, kojih namen je bilo odpravljanje suženjstva.

Duhovniki so protestirali proti temu, da bi se spajalo uprnanje suženjev s cerkveno politiko, ker so se zavedali, da bogati razredi iz materialnih virov nasprotovale oprostitvi črncev. Duhovniki pa bi vled tega izgubili vsako podporo od strani bogatih ljudi.

Par stoletij pozneje je ugotovil Wendell Phillips, predsednik 'New England Anti Slavery Convention': — Tekom dvajset let, odkar je imela naša družba tukaj v Bostonu taka zborovanja, ni zgovoril niti besede o noben duhovnik, noben državni uradnik ali mož odličnega socialnega stališča.

Da se razume vse opustošenje in vso bedo, ki sta bila posledica trgovine s sužnji, si je treba predstavljati, da se je vsakega sužnja, katerega se je poveljalo v Ameriko, iztrgalo iz okrožja, ki je bilo čisto določen v socialnem, političnem in verskem oziru.

Temelj afriške plemenske organizacije je bil takozvani "clan", kar predstavlja veliko družbo, sestojajo iz krvno-sorodnih družin. Te skupine so tvorile v celoti plemo, katerega je načeloval deoni ali izvoljeni načelnik. Poroča se tudi o pričetkih spojitve več plemenov v eno federacijo. Član je bil organiziran na komunistični podlagi in ideja privatne lastnine je bila le malo razvita. Kot indi-

vidualno last posameznika se je smatralo le orožje, obleko in nakit. V nobenem slučaju pa ni bila zemlja privatna last.

Primitivna verska služba črncev je obstajala iz oboroževanja naravnih elementov in svečnikov so bili obenem tudi žreči.

V te življenjske razmere, ki so bile bolj ustajene in zavarovane kot pa one modernega industrialnega sužnja, je posegla pest beštialno lakomne trgovine s sužnji. Pogoni na ljudi, transporti sužnjev, ki so raztrgali socialne in družinske vezi, kolonizacija dežel od strani brutanih in morilnih tučev: vse to je zdecimiralno in degeneriralo domače prebivalstvo ter razbilo prvotno narodno organizacijo. O kakem naravnem, mirnem razvoju ni moglo biti nobene govora več.

To je bil čenek trgovine s sužnji, "srčna bolezen Afrike", katero so pospeševali požrešni ameriški plantažniki.

Na plantažah, pod bičem priganja, so se našli črni kot bitja, katere se je nenadoma iztrgalo iz njih življenjskega elementa. Veliko zgodovinarjev je mnenja, da se ni vršilo v tej dobi v življenja otrok Afrike ničesar, kar bi se lahko smatralo za izraz razvoja ali skupne misli med njimi. Kljub temu pa so živeli med njimi spomini na življenje, ki ni poznalo biča priganja.

Iz te strašno tuje okolice pa se je porodil končno stvar, katerega imenujemo črnsko cerkev in ki temelji v glavnem na starih poganskih obredih.

Kakih dvesto let je obstajal ta del afriškega poganstva v krščanski tujini, seveda opremljen s krščansko kalvinistično vinjeto.

Bili so seveda globoki vzroki, ki so zadrževali krščanske duhovnike od tega, da bi poskusili s izpreobnjenjem črncev-sužnjev. Afrijsko delo med črni je poživelo, kajti v onih časih je prevladovalo naziranje, da se ne sme šele nadalje držati v suženjstvu črncev, ki je enkrat prestopil k krščanski veri.

Koncem 16. stoletja se je smatralo za brezbožno in nemoralno, če je držal kak kristijan drugega v suženjstvu. Drugače pa je bilo, če se je držalo v suženjstvu pogane. Vsako javno ozorčenje radi nečlovečnosti proti sužnjem pa se zavrnilo s pripombo, da je suženjstvo le metoda, po kateri naj bi se privedlo poganskega črncev v krščansko cerkev.

Posestniki sužnjev so bili vsled tega v principu proti vsakemu misijonskemu delu med sužnji. Tako delo so smatrali za atentat na njih "pošteno pridobljeno imetje" ter svetovali misijonarjem, naj posvetijo svojo skrb rajše drugim, svetovnim delom, kjer je še vedno najti pogane v izobliči. Duhovniki vseh veroizpovedanj so se temu seveda uklonili in to iz praktičnih obzirov.

Moderno svetovno čudo.

Eno modernih svetovnih čudev, na katerih je Amerika tako bogata, bi predstavljalo novo vojaško taborišče Združenih držav, katero se gradi na otoku Long Island pri Vaphank. — Taborišče nosi ime "Camp Upton".

Pred par tedni je še stalo 10.000 akrov gozda na mestu, kjer je sedaj zaposlenih na tisoče tesarjev in mizarjev, da zgrade leseno mesto, v katerem bo našlo prostora 40.000 vojakov strica Sama. Tako jo prevzetju kontraktov glede zgraditve tega taborišča je našla družba na stotine gozdnih delavcev in noč in dan so odmevali udarci sekir in škripanje žag. Kakor hitro se je posekalo in požgalo dreve, se je razstrelilo korenine z dinamitom, nakar je pričela z delom druga armada rokodelcev, ki je bila v stanu opremiti vojaško mesto s 1141 poslopji ter 440 hlevi ter nadalje z gorkoto in lučjo.

Nadaljna naloga junaških kontraktorjev pa je bila zvezati to taborišče s glavno črto Long Island železnice. Na lice mesta se je privedlo 250 milijonov čevljev lesa iz severne Caroline, nadalje več kot 880 železnih vozov kamena za gradbo cest, tri tovrstne vlake z materialom za kritje streh, veliko toz žrebljev, 200 železnih vozov peči, ognjišč, cele vlake z drogi za telefonske naprave ter cele gore cementa in drugega stavbinskega materiala.

Dočim je bilo vse to v teku, je bilo treba najti stanovanja za 5000 delavcev, ki so vojaško opremljeni ter stanovali v polju.

kompanije in čete. Poleg tega pa je bilo treba tudi skrbeti za njih prehranjevanje. S pomočjo častnikov provijantnega departmanta se je celo to delo izvršilo na zadovoljiv način za vse prizadete.

40.000 vojakov v enem samem poljskem taborišču! Poleg tega taborišča Camp Upton pa bo imel stric Sam do 1. septembra izvršenih še nadaljnjih 15 in to v različnih delih dežele.

Da se prehrani prebivalce enega samega teh taborišč, je treba spraviti na lice mesta na leto naslednje zaloge:

199.000 bušljev krompirja.
54.000 bušljev čebule.
34.200 galon kumar in jesiha ter nadalje moko za 15.603.750 hlebov kruha.

32.300 bušljev fižola.
4300 bušljev posušenih jabolč.
1.509.700 funtov surovega masla.

11.000 konj in mul v taborišču potrebuje 27.720 ton sena, nad milijon bušljev ovsu in veliko množino slame.

Iz tega je izprevidno, da ni niti lahko, niti poceni preživljati skozi 12 mesecev toliko mož in živine v enem taborišču.

Oceanski parniki iz jekla in cementa.

Tu lesena ladja in tu jeklena! K tem pa prihaja kot mogočen konkurent še cementna ladja. Med mornariškimi arhitekti pa ima te nove vrste ladje že veliko uplanih in dobro poznanih zagovornikov.

Kadar pišemo o cementni ladji, govorimo o njej kot o kaki "novi" stvari. Kljub temu pa je ta vrsta ladij že sijajno prestala skušnjo in sicer v obliki tovrstnega čolna ter svetilne ladije. V Chesapeake zalivu in v Welland prekopu je videti že več kot deset let tovrstne čolne, ki so zgrajeni iz cementa in jekla in ki so zadovoljili vsako nado, katero so stavili vanje.

Cementni čolni, katere se je uporabljal v Chesapeake zalivu posebno za prevažanje peska in drugega stavbinskega materiala, nesejo lahko težo 500 ton. Teh iz cementa in jekla zgrajenih čolnov pa ni moglo razrušiti niti morje, niti najslabše vreme.

K temu pa še pride, da se jih zgradi na najbolj priprosti način. Zgradi se orodje iz jeklenih opor in nato se vlije tekoči cement v oblike iz lesa, katere so položene krog jeklenih opor. Treba je le par mesecev, da se zgradi svetilno ladjo v obsegu 500 ton. Pri tej zgraditvi pa ni treba niti izurjenih gradilcev ladij, niti ladijskih tesarjev.

Kot nadaljni faktor je treba vzeti v poštev ceno gradilnega materiala.

Te cementne ladje so se tako dobro obnesle, da se je pričelo v neki ladijedelnici ob pacifični obali graditi sedaj oceanski parnik, ki bo vseboval 4500 ton. Pri tem pa je nad vse značilno dejstvo, da je najti na pacifični obali v izobliči dobrega stavbinskega lesa.

Južini tamošnje družbe pa je navedel naslednje prednosti cementne ladje:

Cementne ladje so absolutno varne pred ognjem. Ladijskega telesa se ne more lotiti noben črv in polži in druge morske živali se ne morejo oprijeti cementnega telesa. Cementne ladje ne rjave in ne trohne. Vetrni in gibanju morja se boljše upirajo kot ladje iz jekla in lesa, na katere uplavlja elementi z večjo silo. Skozi cement ne more prodrati nobena mokrota, ki bi lahko škodovala tovoru. Življenjska doba cementne ladje presegla ono lesene za trikrat. Vsled tega se ni čuditi, da se je pričelo z grajenjem celih brodovij cementnih ladij.

Hvaležnost Belgije.

Baron Moncheur, načelnik belgijske komisije, je dal izrazo hvaležnosti belgijskega naroda napram američkemu narodu na sledeči način:

— Najprvo ste nam dajali hrano in obleko, skrbeli za naše bolnike in tolažili naše umirajoče. Sedaj pa dajete svojo lastno kri. Kaj več bi mogel storiti eden za drugega? Drugega bi sploh ne bilo mogoče, razven če bi se izneveril ameriški narod svojim tradicijam. Na ga še bilo majhnega in zatiranega naroda, iskajočega pravice, ki bi ne vzbudil američkih simpatij. Če bi se to zgodilo, bi Združene države prenehale biti Združene države.

Zastonj čaj za poskušnjo.

IS ČUDODELNIM NASTANOM zavzeta asociacija zdravnikov izjavlja: **FATIGUOLINSKEGA ČAJA** — Ako imate revmatično bolezen, kašelj, glavobol, nespečnost ali težave, poskusite na dopolnili svojo telo in prejeti hste brezplačni zavitek. Nalozite: **MOLLINGER MEDICINE CO.** 21 Mollinger Building, 14 East Park Way (N. S.) Pittsburgh, Pa.

Rockefellerjev zavod v vojni.

Kuga, vojna, lakota in smrt so oni apokaliptični jezdeci, ki so se zbrali skupa, da uničijo človeški rod. Ni bilo brez vsakega vzroka, da so bile te strašne in skrivnostne postavbe že od nekdaj predmet predstavljajoče umetnosti. Misli je treba le na Duerrera-ja in v novem času na Boecklina. V tem simbolu prihaja do izraza skušnjo, da so bile vojna, lakota in kuga ob vseh časih nerazdružljivi tovariši. Med temi postavami so bili spremljevalci vojne ponavadi strahotni kot pa je bila vojna sama. Prav do najnovejšega časa je bilo pri vseh vojskujočih se narodih opaziti, da je bilo število onih, ki so ostali na vojnem pozorišču ali pozneje podlegli ranam, zadanim od sovražnika.

Boj proti kugam je torej danes ena glavnih nalog medicinske znanosti v vojni.

Že v mirnih časih je dosegel Rockefellerjev zavod na tem polju velike uspehe in ravno radi svoje izvrstne organizacije, štaba odličnih učencov ter izvanrednih sredstev, ki jih ima na razpolago bo lahko sedaj prevzel vodstvo v boju, da se prepreči pri američkih četah, poslanih v Francijo, različne kuge, da se izboljša zdravljenje ran ter nabavi primeren število dobrih nadomestnih udov.

Skoro preko noči je nastalo v zadnjem času na terenu zavoda celo mesto barak, določenih za ranjence v vojni. Pri teh barakah se je uporabilo najnovejše pridobitve znanosti in tehnike ter bodo služile za sedaj bolj kot vežbališče za zdravnike, katere se bo poslalo v Francijo. Dr. Carrell, slavn francoski kirurg, ki je izvedel v Rockefellerjevem zavodu pa del, vzbujajoč splošno pozornost, ki pa se je v pričetku vojne takoj stavil na razpolago svoji domovini ter uspešno deloval na fronti in v velikih pariških bolnicah, se je sedaj zopet vrnil v Zdr. države, da pojasni svojim tovarišem skrivnosti moderne vojne kirurgije.

Ureditev barak je naravnost zorna. Poleg glavnega izhoda je v bližini vsake postelje stranski izhod, vsled česar ni treba nositi ranjencev na rošnilnicah. Naloga Rockefellerjevega zavoda bo sedaj preiskusiti vse nove zdravilne metode, katere se je uspešno uporabljalo na evropskih bojiščih.

Španska grofica Parrarats.

Prav prijetno je živela 20letna lepa "grofica Parrarats". Pa ni bila vedno španska grofica, v Monakovem na Bavarskem so jo po prej poznali kot gospo nadporočnika Henkeja, v Hanovru je bila baronica Klettenberg itd., končala pa je svojo sleparsko pot kot grofica Parrarats. V Frankobrodu je policija aretirala to "grofico", ki se pa piše Amanda Meier in je navadna sobarica. V Berlinu si je znala s svojim nastopom pridobiti zveze z mnogimi plemenitaškimi rodbinami in na premeten način od njih dobivati denar, tako da je živela "stamu primerno". Verjeli so jej, da radi vojne ne more redno dobivati denarja iz Španije. Pred kratkim je pa iz neke plemkinje izvalila dragocen nakit in izginila z njim. Kakor že povedano, so aretirali sleparko v Frankobrodu.

Ostro postopanje s kmeti.

Okrajna oblast v Mainz na Nemškem je ustavila vsem perutninarjem izdajanje kart za sladkor in živčene potrebščine, dokler ne prinesejo na trg toliko perutnine, kolikor so po zakonski in socialni dolžnosti obvezani prinesti. V Danskem na trgu ni več zelenja in sočiva, odkar je oblast postavila maksimuma cene. Ako se kmetje ne bodo hoteli udati, pošlje vojaška uprava nad kmete vojake, ki bodo zaplenili vse zelenjavo in prihranili na prodaj po občinski ceni.

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kocovar.
Salida, Colo. in okolica: Lou Costello.
Somerset, Colo.: Math. Kernely.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Jos. Božič, Jos. Bilah in Frank Jurjovec.
Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich, A. Oberstar in John Zalelet.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
Livingston, Ill.: Mih. Cirar.
Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshek.
North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek.
Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.
Columbus, Kans.: Joe Knaflec.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Rok Firm in Frank Kerne.
Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller.
Mineral, Kans.: Frank Augusta.
Ringo, Kans.: Mike Pencill.
Kittmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec.
Baltic, Mich.: M. D. Likovitch.
Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shalta.
Detroit, Mich.: Jos. Glasich.
Manistique, Mich. in okolica: John Kotzian.
Chisholm, Minn.: Frank Gorž, Jak. Petrich in K. Zgonec.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gonze, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek.
Evelevit, Minn.: Louis Gorž in Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kittville, Minn. in okolica: Joe Adamich.
McKinley, Minn. in okolica: Fr. Boje.
New Duluth, Minn.: John Jerina.
Sartell, Minn. in okolica: E. Triller.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Ulrich.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Dawson, N. Mex.: Mike Krivec.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternisa.

DR. ROSENTHAL, SPECIALIST.

622 PENN. AVE., PITTSBURGH, PENNA.
Dr. Rosenthal, Specialist že čez 20 let. Ako imate tajne bolezni, syphilis, čankar, kapavico, izgrubo semena, bolno kri, nervoznost, želodec, ledice, mazulji, revmatizem in druge bolezni, uprašajte za nasvet Dr. Rosenthala in povedal vam bo čisto ozdravljivi.
POSEBNA PONUDBA za kratke čas je dva dolarja na teden. Ako niste zadovoljni s zdravljenjem vam vrnem dva dolarja.
Dr. Rosenthal zdravi z najboljšimi zdravili, ki jih dobi iz Evrope, Indije, Kitajske, Južne Amerike in vseh drugih krajev sveta. On želi zdraviti le svoje bolnike.
Dr. Rosenthal, 622 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Uradne ure tedensko od 9. zjutraj do 5. popold. Ob četrtkih in sobotah od 9. zjutraj do 5. zvečer. Ob nedeljah od 10. zjutraj do 3. popoldne. Govori se slovensko. Ne zdravi po pošti. Izrežite in oddajte na objavo.

Kaj je vojna?

Rojakom v Ameriki je znana vojna le iz časniških poročil, iz raznih opisov in pripovedovanj, v resnici je pa ne poznajo in niti ne slutijo, kakšne so njene grozote.

Največja zločinstva

kar jih pomni človeštvo, se izvršujejo zdaj v Evropi. Ljudje stradajo, trpe in umirajo ter zastonj čakajo rešitve.

"Boj proti boju"

to bi morala biti deviza vsakega človeka dvajsetega stoletja. Žal, da imajo še vedno največjo besodo vladarji in diplomati, ki po svoji volji delajo in ukrepejo, kar je

slabo za narod.

Med američkimi Slovenci bi ne smelo biti niti enega, ki bi ne bral knjige slavne pisateljice Berte Suttnerjeve

"Doli z orožjem!"

Knjig imamo le še malo v zalogi in zato naj jo vsak, ki jo hoče imeti, čimprej naroči. — Stane 50 centov.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI UREDNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Con-
maugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain,
Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh,
Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 5126 Natrons Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

ZDRAZVALNI ODBOR:

EUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yda. Station RFD. Box 17, Denver,
Colo.

FRANK KOCHVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne
pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
odstalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Zlatarjevo zlati.

Historična povest iz 16. stoletja.

Spisal Avgust Senoa.

(Nadaljevanje).

"Gospodi!", reče naposled zla-
tar Krupic, jaz vam ne morem na
vse odgovoriti v eni sapi. Vidim,
da imate postenje in spoštujem to
postenje. Kešili ste mi dvakrat
hčerko, rešili ste tudi mene iz
blednje, v katero so me bili pah-
nili hudobni jeziki ter hudobni
ljudje. Žal mi je iz srea in obža-
lujem tudi Doro. Hvala vam, go-
spodi Pavel, ker vam dolgujem
dvoje življenj in svoje postenje.
Moja siromasna streha bodi vam
kakor vaša. Prihajajte po svoji
volji, ogledujte si Doro, toda —
ob moji navzočnosti; kajti kakor
vi plemenitah čuvate svoj rod
kakor redek cvet, tako tudi mi
meščani ne privolimo, da bi se
nam v zbiravo in čvrsto steblo za-
ril črv."

Dokler je zlatar govoril, odpre
Dora oči in si kakor v sanjah po-
tegne z roko čez čelo. Ko vidi, da
je zopet doma in sliši očetevo do-
brovoljno besedo, dvigne se, skoči
na stola in pade pred očeta.

"Moj oče, moj oče! Oh, zopet
sem tvoja hčerka, zopet maraš za
Doro! Pridna, dobra in krotka
hočem biti. Stisni me na svoje sr-
ce, ker pri tebi mi je dobro in —"
sranežljivo pogleda na Pavla in na
licu se je prikaže rdečica, ka-
kor bi hotelo sree pokazati, da
razum očetevo imena še neko
drugo steklo ime počiva v njem.

Strastno objame oče hčerko in
pritiska na prsi njeno lepo glavi-
co, a na lepe lase padajo vroče
njegove solze.

"Ne smeš več od mene, dete!
Pa kaj bi tudi brez tebe?"

"Kam neki si šel solza drugam,
kakor v oko!" nasmeje se Blaž.

"Boter Arbanas!", oglasi se
Magda, "morda so napadli špa-
njolski topovi našo siroto! Mojo
Doro — ti ne verneži! Ali kaj go-
vorim? Morda je lačna. Brž ji
moram kaj skuhati, tudi za vas."

"Dobro, dobro", meni Arba-
nas, "zaj je zopet vse v starem
redu. Hvala bodi Bogu za mojo
grčo na glavi, kajti ako bi ne bilo
nje, bi tudi Doro ne bilo doma."

Pavel Gregorjanec se poslovi
od zlatarja.

"Z Bogom, gospod Pavel!" re-
če mu Dora pri odhodu. Bilo je
samo par besed — pa v njih je le-
žala njena cela duša.

Nastala je noč. Vse je mirova-
lo, vse je počivalo v Medvedgra-
di, in okoli njega. Samo iz enega
okna se še svetila luč. Gorela je
v sobi gospoda Stefana. Tukaj je

spaval. Nekdaj je tukaj bivala
tudi gospa Marta, ali zdaj, ko je
bolehal in bila pobožna, je imela
svoj stan na drugi strani mostov-
ca. Stefan ni mogel upeti ne žen-
skih muh in ne duhovnih litanij.
Gospodarjeva soba ni bila preveč
prostrana, a bila je visoka. Zidovi
so bili pokriti s tapetami iz tem-
ne kože, v njih pa si videl utiša-
njene pozlačene utise v podobi
zverin in glav. V kotu je stala ši-
roka in močra postelja iz hrasto-
vega lesa, katere ogli in robi so
bili umetno izrezani. Na steni vrh
postelje je bila razpeta velika
medvedja koža, a na nji je visela
pozlačena čelada, turški okrogli
ščiti, zakrivljene sablje in široki
meči, s srebrom okovane puške,
lovski rogovi, helebaridi, bati ter
druge enake priprave iz staro-
davnih časov. Oknu nasproti je
na ognjišču iz črnega mramorja
plapolal ogenj. Rumeni ogenj je
čudno svetilko po svetlem orožju
in razlival svojo nestalno svetlo-
bo tudi po gospodarjevi postelji.
Pol obleden je ležal Stefan na nji.
Z desnim laktom je podpiral gla-
vo in neprenehno zrl v plamen,
kakor bi v njem videl odsev svo-
je duše. Telo mu je počivalo, ali
duša mu je gorela. Večkrat je
dvignil glavo in pogledal proti
durin, kakor bi koga pričakoval;
potem je zopet zrl v ogenj. Na
licu so mu drhtele mišice. Kaj mu
je bilo, o čem je razmišljal?

Morda bi povedati z eno besedo
stotine misli in čestev, ki so ki-
pele v siloviti duši! Nemir v de-
želi, nesreča v rodovini, upanje
na tisočo, pohota za mladim de-
kletom, muščevanje proti Zagreb-
čanom — vse to se je motalo v
njegovi duši, kakor na polju, ka-
dar se zbera silni vetrovi ter se
snujejo v divjem plesu. Pamet
moči, kri drvi. Skozi okno pa je
gledala temna noč kakor črna gr-
doba, rojaje se nemiru gospoda
Stefana.

"Za vraga", zamrmra ježno,
"čas gre počasi kakor krevljasta
baba, a ljudji se ni. Ko bi vsaj ve-
del, ako se jima je posrečilo, ako
je dekle moje; kajti lepo je neki
to zlatarsko dekle. Vse je igralo
v meni, ko sem jo v Zagrebu za-
gledal po Čokolinovem posredo-
vanju. Da, moja mora biti in naj
dam deset kinetov! Pavel ni ne-
bmen. Ali te česa niso za nje-
ga, ker bi morala skleda viseti
višje. Ha! Čuj! Grega pride, on
je!"

Stefan skoči kvišku, kakor bi
ga pretresel grom.

Trikrat se oglasi zamolkli vra-
tarjev rog v znamenje, da se ne-
kdo bliža gradu. Stefan je kakor
znova oživiljen. Kri mu igra v li-
cu in oči se mu svetijo. Začne po-
slušati, sede na postelji. Čuj! Se-
daj se spušča most, zdaj gre ne-
kdo na konju čez njega. Most se

zopet dviga. Da, ni drugače: Ivo
in Luka mu prinášata vest, da je
delo uspelo. Zdaj mu hočeta vse
javiti, kar jima je zapovedal, ka-
kor hitro prideta, naj se oglasi
tako pri njem v sobi.

Po mostovžu zazvene ostroge.
Vrata zaskrtnjejo in zavesa pred
njimi se razmakne.

"Povej, kaj je!" skoči Stefan
strastno proti durin, ali pri raz-
maknjeni zavezni se prikaže nje-
gov sin Pavel.

Stefan se strese in se zagleda.
"Jaz sem, gospod oče! Dober
večer!" pozdravi sin mirno očeta.

"Ti si!"

"Da, jaz."

"Kaj pa delaš tukaj? Kaj je
s Samoborom z računmi, z gospo
Klaro?"

"Računi z gospo Klaro so do-
vršeni", odgovori Pavel trpko.

"Vsekako so se za mene boljše do-
vršili, kakor za gospo Klaro."

"Deček, kako misliš to?"

"Mislim, gospod oče, da sem
mož, da sem plemić, a Klara je —
studi se mi imenovati jo s pravim
imenom."

"Deček, ali si zblaznel?"

"Nisam! Poslali ste me, da po-
ravnam račun. Ko sva hotela raču-
ne poravnati, jela se mi je zla-
ta kača ovijati okoli srea; a jaz
sem jo pograbil z močno desnico
ter jo vrvel od sebe; zdaj je raču-
n gotov."

"Zlokbni jezičnik, ti si plemi-
nito gospo —"

"Oprostite mi, iz pisma, katero
ste o meni pisali gospoj Klari,
razumel sem, da jo zelo cenite.
No, mogoče so oči varale mojega
gospoda očeta. Kar je nemškimi
najemnikom kosilo, to ne sme biti
hrvatskemu plemenitahu večer-
ja. Tako je, oče!"

"Grom in pekli!" udari Ste-
fan ježno s peto ob tla. "Deček,
izpital ti bom kačji jezik!"

"Ne jezite se, gospod oče. O-
prostite mi, ako mi postenje reče-
te, kakor je prav. Ali, hvala
Bogu, da sem še o pravem času
zapustil gospo Klaro in preprečil
veliko hudobijo, ki bi bila oneča-
stila naše ime."

"Naše ime? Ti! Kako?"

V istem trenutku se zavesa pri-
durh nekoliko premakne.

"Da, gospod oče. Na javnem
potu, pri belem dnevu sta napad-
la vaša človeka dekleta, da bi ga
odpeljala kakor razbojnika."

Stefan prebledi in ponuri sina,
kakor kača svoj plen.

"Moja človeka? Dekleta — ali
čemu?" zaskrtnje dijo.

"Ivo in Luka sta napadla Krup-
pičevo Doro."

"In ti — ti si?"

"Jaz sem rešil revojko, a ro-
parja sem dal po deželski postavi
obešiti."

"O!" zarjove Stefan, ter skoči
proti sinu in dvigne pesti.

"Oče!" zakliče Pavel pristrano.

"Oče, zaklinjam vas pri Bogu —
mirujte! Moral sem, moral! Ako
bi me ne gnala ljubezen z vsem-
ogčno silo, prisilila bi me bila to-
rej čast naše hiše, katero čast bi
bili ljudje teptali v blato, rekče-
devojko so uropali —"

"Izrodek!" zakriči Stefan bes-
no, Brž skoči k postelji, pograbi
puško — puška se zabliška —
strel poče —

"Jezus Kristus!" zakriči žen-
sko grlo, zavesa se celo razmakne
in v sobo pridriži smrtnobleda
žena z razpuščenimi lasmi in v
nočni obleki; črne oči se ji blišče
v strahu, ustni se ji treseta in
razkričavi slabi roki, poleti proti
Pavlu ter zakliče: "Sinko, sinko!
Kje si, nesrečnik, kje si?"

V dimu, ki se je vlekel po sobi,
zapazi poleg ognjišča sina. Bil je
bled in s čela mu je kapljala rde-
ča kri. Mati se vrže kakor brez-
zavestna sinu okoli vratu in ga
krečvito stiska.

"Tu sem, mati, mila mati!"
vzdihne Pavel in ovije roko
strastno okoli materinega vratu.

"Kri! Moj Bog! Reči, kje ti je
hudo? Pomagaj, božja Porodnica,
pomagaj!" zaječi slabotna žena.

"Umiri se, dobra mati! Nič ni.
Kroglica je razbila mramor in kr-
helj mi je ranil čelo", tožijo jo
Pavel.

"Kdo te je klical, Marta? Od-
strani se!" zapove Stefan, ki je
kakor izven sebe mrkega lica gledal
predse.

Lahno krene Marta glavo, solze
oči se ji svetijo kakor v nevihi,
a na lici se ji pokaže rde-
čica.

(Dalje prihodnjič).

DAROV!

za naročnike Glas naroda, J. Spona,

Grove City, Pa.

Frank Vok, Pa.

Verdun, mesto številnih obleganj.

Prvikrat nastopa mesto Ver-
dun v zgodovini v časih Julija
Cezarja, ki je ustanovil v Ver-
dunum-u, kot se je imenovalo —
sto taktat, skladišče za svoje vo-
jske. Nemci so prvokrat naskočili
Verdun v šestem stoletju, ko so
se Franki iz severozapadnega
dela Nemčije polastili mesta. Po-
tom slavne pogodbe v Verdumu,
ki se jo je sklenilo v tem mestu
leta 843, je tvorilo mesto del de-
žele Lotarja. Leta 939 je zavzel
mesto ter se ga polastil v imenu
nemškega cesarstva cesar Oton I.
ter ga stavil pod posvetno avto-
riteto škofov.

Verdun je prišel v francoske
roke leta 1552, vendar pa se ga je
formalno odstopilo Franciji šele
celo stoletje pozneje. Tekom fran-
coske revolucije, leta 1792, so od-
prli mešani Verduna mestna vrata
Prusom po obstrlejevanju, ki
je trajalo le par ur. Francoski
poveljnik je izvršil samomor in
revolucionarna vlada je dala u-
smrti veliko število drugih, ki
so istakto nosili odgovornost za
sramotno predajo. Usmrtilo se je
tudi 14 deklic, ki so poklonile
pruskemu kralju evetke. Prusake
se je izgnalo iz mesta potem, ko
so se šopirili po njem celih trin-
štirideset dni. Tevtonski sovraž-
niki so prišli do vrat Verduna po-
zneje, in sicer leta 1870. Ker pa
niso mogli zavzeti mesta poton:
direktnega napada, so ga pričeli
ohlegati in obstrlejevati ter fran-
coska posadka, broječa 4000 mož,
se je po junaki obrambi udala
sovražniku, kateremu so padle v
roke tudi velike zaloge municije.

Verdun je bilo zadnje mesto v
Franciji, katero so izpraznili
Nemci, in sicer v septembru leta
1873.

"Železni zbor".

Višji slovenski častnik piše:
Nemški štajerski listi so kaj radi
pobahajo s čudovito hrabrostjo
takovanega "železnega zbora",

skrbno se pa ugibljejo pripoznati,
da obstoji moštvo 3. zbora skoraj
iz dveh tretjin teh prekleanih
Slovencev. Po uradni statistiki
pride namreč na 1800 vojakov 3.
kora 1075 Slovencev in Hrvatov
ter 725 Nemcev in Italjanov.

Listnica uredništva.

J. S., Cleveland, Ohio. — Vasi
otroci so ameriški državljani.

J. H., Buffalo, N. Y. — Hender-
son so najboljša in so tudi naj-
dražja. Z eno galono gasolina la-
sko prevozite 45 milj. Tovornina
bi vas veljala, ako bodo razmere
kot pred vojno, \$5. Od rabljene-
nega kolesa vam ni treba plačati
carine. Med gasolinom in benzi-
nom ni razlike.

VABILO
na
PLESNO VESELICO,
katero priredi
društvo Naprednost št. 223 SNPJ
v Greensburgu, Pa.,
v soboto dne 1. septembra
v dvorani Mrs. Mary Miheve
na Haydenville, Pa.

Pričetek je ob 6. uri zvečer.
Tem potom vljudo vabimo vsa
sosednja društva ter posamezne
rojake in rojakinje, da nas polno-
številno obiščejo ter nam poma-
gajo k boljšemu uspehu. Mi bo-
mo storili vse, da boste dobro po-
streženi.

Torej na svidenje 1. sept!
(29.30—8) Odbor.

OPOMIN.

Vse one, ki mi kaj dolgujejo,
opominjam, da poravnajo svoj
dolg, ker inace sem jih primoran
obelodaniti s polnim imenom.

Jernej Kancijani,
Box 67, Green Springs, W. Va.

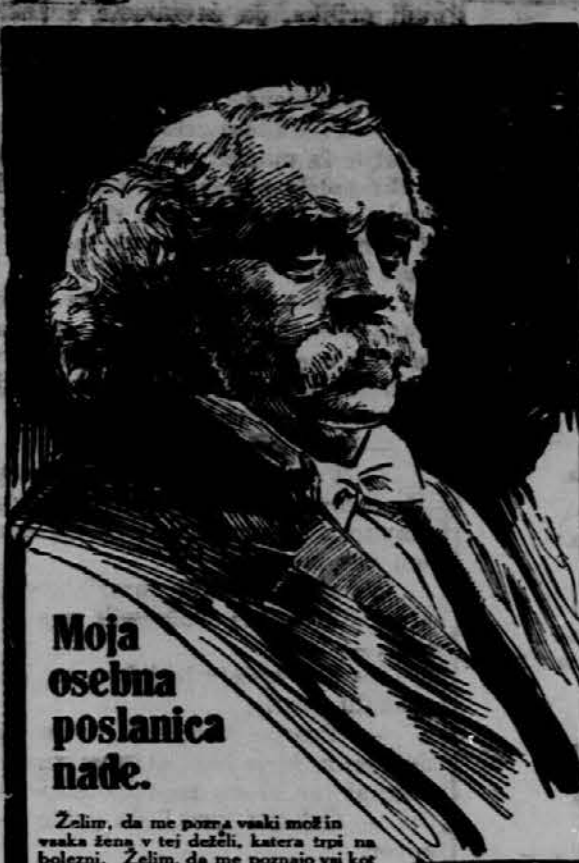
Rojaki v ujetništvu! Išcem svoje
brate FRANCA, MARTINA,
JANEZA, MIHAELA in VA-
LENTINA KANCLJANI ter
JANEZA, ALOJŽJA in FRA-
NA BALOH. Vsi so doma iz
Gornjega Tuhina na Kranj-
skem. Če kdo ve za kojega, ali
pa če kdo sam čita, naj se oga-
si svojemu bratu oziroma pri-
jatelju: Jernej Kancijani, Box
67, Green Springs, W. Va. U. S.
America. (29.30—8)

MOŽJE!

Pišite še danes po brezplačno poja-
nilo, kako postajati svoje moči, hval-
nost, močnatost in izpost. Hitri uspehi
nabavite: JUVENO LABORATORY
Box 100, Kansas City, Mo.

Spodaj podpisani iščem psa, ki
je tu zgoraj naslikan. Kdor mi
naznani, dobi \$5 nagrade in osta-
ne vse tajno.

Frank Szek,
4717 St. Clair Ave., Cleveland, O.
(27.28—8)

Moja
osebna
poslanica
nade.

Zelim, da me pozna vsaki moč in
vsaka žena v tej deželi, katere trpi na
bolezni. Zelim, da me poznajo vsi kot
prijatelja — da vedo kdo sem in kaj sem
storil v preteklosti in kaj delam sedaj.
Moja slika vam lahko spusti, da sem o-
sevel v medicinski praksi, katero vršim še
dolg vrsto let; moji laje so danes zna-
beli po dolgih letih k. durin, raziskavanju
in delu. Skrbno sem preučil in analiziral
vse tiste stare, kronične in globoke vko-
jenjene bolezni, ki se tako težko zdravijo
o katerih ima mnogo drugih zdravnikov
v povprečju. Zelim, da mi — 2 bo-
leži — moški in vsaka bolna žena sase-
suje, če trpiš in tajnosti; vsekakor bom dal
pošten nasvet, ker želim, da sem z vsakim
dobro prijatelji. Pišite po brezplačno knji-
žico, katero vam nudim, in štajte moje
poslanice nade.

Dr. J. Russell Price Co.,
S. 1100 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Gospodje: Prosim, pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma
zastonj in poštne prosto.

Ime in priimek _____
Stev. in ulica ali Box _____
Mesto _____ Država _____

Rojake v italjanskem ujetništvu
prosim, ako je mogoče katere-
mu kaj znano o mojem bratu
RUDOLFU LESKOVSEK, do-
ma iz Planine na Spod. Štajer-
skem. Pred letom in pol je bil
na soški fronti pri 87. pešpolku
pri municijem oddelku. Ako
kdo kaj ve, naj mi blagovoli
naznani, za kar mu bom zelo
hvaležen. — John Leskovsek,
R. F. D. 5, Box 116 D, Johns-
town, Pa. U. S. America.
(28.30—8)

Pazor, rojaki v ruskem in ita-
ljanskem ujetništvu! Ker je
mного mojih znancev in prija-
teljev oziroma sošolcev v zgo-
raj omenjenih deželah v uje-
ništvu, naprimer iz občin Boe-
na in Kokarje, okraj Gornji-
grad, Štajersko, in ker gotov-
vem, da čitajo list "Glas Nar-
da", zato jih prosim, da mi pi-
šejo na spodaj označeni naslov,
za kar jim bom jako hvaležen,
ako mogoče tudi pomagat v
gnotnem oziru. — John Stamp-
fel, Box 180, Sheboygan, Wis.
U. S. America. (28.29—8)

Rada bi izvedela za naslov svojih
dveh bratov ANTONA in JO-
ŽEFA ISKRA. Doma sta iz No-
ve vasi, fara Jelšane, Istra. An-
ton se nahaja nekje v ruskem
ujetništvu že dve leti; mogoče
je tudi Jože tam. Prosim enj.
rojake, če kdo ve, da mi nazna-
ni, ali naj se pa sama javita. —
Mary Iskra, omožna Žažek,
Box 3, Nida, W. Va. U. S. A.
(23.29—8)

Povejte svojim prijateljem.

Kako je naravno zdravilo
EVROPEJSKIH DEVET RASTLIN

dalo pomoč v slučaju žledolnih bolezni,
revmatizma, zaprtja, neprebrave, neredu
v ledicah, mehurju in jetrah. Kako ču-
dovito zdravilo da so in kako zabranjo
bolezni. EVROPEJSKIH DEVET RA-
STLIN deluje mlo in prijetno na pre-
bavne organe žledolce, ledica, jetra, kri
in čreva. Pošljite po eno skatlo še da-
nes. Cena \$1.00.

GUENTHER DRUG COMPANY,
Dept. C,
6430 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

RAZGLAS.

Rojaki v ujetništvu! Išcem svoje
brate FRANCA, MARTINA,
JANEZA, MIHAELA in VA-
LENTINA KANCLJANI ter
JANEZA, ALOJŽJA in FRA-
NA BALOH. Vsi so doma iz
Gornjega Tuhina na Kranj-
skem. Če kdo ve za kojega, ali
pa če kdo sam čita, naj se oga-
si svojemu bratu oziroma pri-
jatelju: Jernej Kancijani, Box
67, Green Springs, W. Va. U. S.
America. (29.30—8)

Spodaj podpisani iščem psa, ki
je tu zgoraj naslikan. Kdor mi
naznani, dobi \$5 nagrade in osta-
ne vse tajno.

Frank Szek,
4717 St. Clair Ave., Cleveland, O.
(27.28—8)

ZELODČNE BOLEZNI

okorela jetra, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmati-
zem, katar, naduha in funkcionalne bolezni srca
se lahko vspešno zdravijo privatno na domu in z
majhnimi stroški.

Zelim tudi, da se seznanite z našim vspešnim
načinom zdravljenja na domu takih bolezni kakor so
sifila, nečista kri, kožne bolezni, kapavica, živčna
slabost, moška nemoč, semenotok, slabost možga-
nov, kongestivna striktura, bolezni na mehurju in
ledvicah in razne druge bolezni na spolno-urinar-
nih organih na katerih mnogi moški toliko trpijo.

Zdravniška knjižica, katere šteje
96 strani, zaslonj.

Pišite še danes po to knjižico in u njej boste našli enostavna
fakta v razumljivem, materinskem jeziku. Ta knjižica je zaloga
znanosti in vsebuje informacije in nasvete, ki bi jih moral znati
vsak moški in vsaka žena; posebno pa so ti podatki koristni
tistim, ki mislijo na ženitev. Ako torej hočete znati, kako bi do-
bili nazaj svoje staro zdravje in moč, pišite takoj po to brezplačno
knjižico in zvedeli boste,

